.8783. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. A°. 1860.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
* Amsterdam.....ƒ 7.50. Voor de overige Steden des Rijks ƒ 8.50.
Zondags-Editie..... " 1.50. Afzonderlijke Couranten..... " 0.10.
* loopend Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Maandag 13 Februarij.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.

Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIÉN:
Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld.....ƒ 1.75.
Iedere regel meer..... " 0.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

Zondags-Editie.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Vrijdag 10 Februarij (des Avonds).

In het verdere gedeelte der zitting van het Huis der Gemeenten van gisteren, vroeg de heer S. Fitzgerald aan de regering, of eene convention was gesloten tusschen Hr. Ms. regering en het Fransche gouvernement betrekkelijk de vordering der beide regeringen aan China en tot de vaststelling der grondslagen van de gecombineerde operatien der Engelsche en Fransche strijdmagt in dat rijk, en ook betrekkelijk de permanente bezetting van een gedeelte van het Chinesche grondgebied.

Lord John Russell antwoordde, dat eene particuliere conventie tusschen beide landen op het punt was geteekend te worden, doch er bestond nog eene algemeene conventie van dien aard, als waarop de heer Fitzgerald doelde had.

De heer Duncombe vroeg vergunning tot het indienen eener wetsvoorstel, ten doel hebbende te beslissen, dat bij de verkiezing van een lid voor het Parlement door de stad Gloucester en het vlek Wakefield, van de algemeene stemming zal worden gebruik gemaakt.

Sir G. Cornewall Lewis, lord Palmerston en verscheidene andere leden keurden dit voorstel bestreden en de gebreken van het algemeen stemregt aangetoond.

Het voorstel van den heer Duncombe werd daarop met 149 tegen 118 stemmen verworpen.

In de zitting van het Huis der Lords van heden gaf Lord Granville op eene vraag van Lord Normanby ten antwoord, dat de regering geene correspondentie in haar bezit heeft, welke tusschen den Britschen gezant te Turijn, Lord Cowley en den Graaf Walewski, over de zaak van Nizza en Savoye is gewisseld en welke zij als echt zoude kunnen beschouwen. Dit kon hij niet zeggen, voegde hij er bij, dat er geen gesprek over de kwestie tusschen de gezanten heeft plaats gevonden, maar wij hebben niets ontvangen wat eenig officieel karakter draagt.

Lord Grey. De minister heeft gezegd, dat er geene officieele correspondentie heeft plaats gehad, maar ik wensch te weten, of er niet eenige wisseling van stukken is geschied.

Lord Wodehouse. Ik vermeen, dat mijn ambtgenoot zeer duidelijk op de vraag van Lord Normanby heeft geantwoord. Het gouvernement heeft geene depêche of correspondentie betreffende de bedoelde zaak in zijn bezit.

Verder leverde de zitting niets belangrijks op.

— De begrooting van uitgaven voor het zeewezen over het eerlang aanvangende dienstjaar is (gelijk reeds met weinige woorden is gemeld) aan het Huis der Gemeenten voorgelegd. De daarbij voorgedragen uitgaven bedragen gezamenlijk 12,802,200 £, dat is 1,026,482 £ meer dan het eindcijfer van het budget van marine voor het loopende jaar. Naar de berekening, waarop de voorgedragen begrooting gegrond is, zal de active zeemagt bestaan uit 66,100 zeelieden en scheepsjongens, op de vloot of bij de kustwacht dienende, verder uit 18,000 mariniers, en uit 1400 burgerpersonen bij de kustwacht dienst doende, dus te zamen 85,000 man, welke eigenlijk gezegde vloot zal tellen 54,000 officieren, zeelieden en scheepsjongens, dienstdoende op de vloot, benevens 2000, te bezigen op transportschepen, bij het opnemen van kusten, het doen van peilingen, het maken van zeekaarten, en 2000 scheepsjongens, welke op de daarvoor bestemde schepen voor de zeedienst zullen worden opgeleid. De verhooging der begrooting is grootendeels het gevolg van de vermeerdering der zeemagt, maar voor een deel ook van nieuwe uitgaven, welke men thans begint te doen om de dienst op de vloot minder hard voor de zeelieden te maken. Het aantal schepen van de Engelsche vloot is in het loopende jaar veel vermeerderd. In 1859 telde zij 11 stoomlinieschepen, in 1860 reeds 27; waren in 1859 slechts 26 stoomfregatten en korvetten, thans 43; toen waren er 81 stoomvaartuigen van minder grootte in dienst, thans 94; zeilende schepen, transport- en vrachtschepen enz. medegerekend, telt de Engelsche stoom-marine thans 244 bodems, tegen 197 in 1859. Buitendien telt de Engelsche marine nog 110 zeilschepen. Engeland zal alzoo, indien de voorgedragen begrooting aangenomen wordt, in het volgende dienstjaar ruimschoens dertig millioen ponden sterling voor zijne zeemagt uitgeven, dat onmiddellijk evenveel is als ongeveer een vijfde van het gezamenlijke bedrag der staatsuitgaven, of de helft van de jaarlijksche rente der staatsschuld, en nagenoeg even veel als de gezamenlijke kosten der Engelsche landmagt.

— De *Morning Post* deelt de officieele opgaaf mede van het aantal matrozen, die bij de Engelsche marine in 1858 zijn gestraft. Het aantal bestraffingen beliep 997, het aantal zweepslagen 1,230. Het grootste getal zweepslagen per persoon was 50; het minste 3. De schepen, waarop de meeste straffen gestraft werden, zijn de Basilisk, Brunswick, Chesapeake en Indus; de meeste vallen op de Eurijalus, 15 op de Princess-Royal, en 13 met het aanzienlijk getal van 300 zweepslagen op de Royal-Albert.

Het prospectus is verschenen van eene nieuwe actien-maatschappij, onder den titel van: *Oriental and Colonial Cotton, Flax and Fibres Company*, welke zich voorstel een kapitaal van 100,000 £, in aandeelen van 5 £ bijeen te brengen. Het doel der maatschappij is, om door middel van agenturen in Indie en de koloniën, de cultuur van katoen en vezelplanten te bevorderen. Onder de laatste behooren vooral het vlas in Punjaub, de aloë, ananas en plantane in het gebied van Neilgherry, enz.

— Eenige achtingswaardige mannen, waaronder verscheiden geestelijken, hebben reeds sints geruimen tijd het plan gevormd, om meer doortastende pogingen in het werk te stellen, ten einde de tallooze vrouwen die 's avonds langs de straten wandelen of in koffijhuizen worden aangetroffen, op betere gedachten van dit schandelijk leven te brengen en weder op het pad der deugd te leiden. Met dit doel waren in de laatste dagen eenige honderde kaartjes, voor zoodanige vrouwen bestemd, in de koffijhuizen nedergelegd, luidende: "Uwe tegenwoordigheid wordt door vele belangstellenden uur lot verlangd in St. James Restaurant, Regentstreet, om te zamen koffij en thee te gebruiken op 8 Febr. des avonds ten 12 ure." Velen beantwoorden deze uitnoodiging als eene fopperij, doch andere als ernstig gemeend. Op het bepaalde uur waren dan ook ten minste 250 dier ongelukkigen op de bepaalde plaats verschenen, waar zij bij groepjes aan tafeltjes zich nederzetteden, en zich aan koffij, thee, broodjes en taartjes vergasten. Nadat allen verzadigd waren hielden verscheiden gedistingueerde predikanten toespraken tot de gevallenen, waarin zij hun het zondige hunner levenswijze voor oogen hielden en daartegenover stelden de zaligheid, welke aan eene vrouw zoowel op aarde, als hiernamaals ten deel moet vallen, wanneer zij zich zoodanig weet te gedragen, dat zij achting voor zich zelve heeft en ook anderen haar doet achten. Deze en nog andere met overredingskracht en vaderlijke bezorgdheid gesproken woorden, maakten zulk een diepen indruk op de hoorderessen (behalve op de aanleggers der zamenkomst waren geene manspersonen toegelaten) dat luid schreiden en enkelen zelfs in bewusteloozen toestand uit de zaal moesten verwijderd worden. De leeraars eindigden met aan te kondigen, dat diegenen, welke van gedrag wenschten te veranderen, in het London Reformatory, het Trinity Home en andere gestichten zouden worden opgenomen.

— Het patriotsche comité in Savoye heeft een adres aan de Engelsche natie gericht, waarin het protesteert tegen de aanhechting bij Frankrijk tegen den algemeenen wensch der bevolking te kennen geeft, om onder de constitutioncle regering van Victor Emanuel te verblijven. Dit stuk is onderteekend Chambery 7 Febr., en door 24 der voornaamste bewoners medeonderteekend. Daarin worden de beweringen en berigten der Parijssche dagbladpers en van den *Courrier des Alpes*, volgens welke de meerderheid des volks voor de aanhechting gezind zou zijn, gelogenstraft en de wijze waarop door die bladen de manifestatie van 29 Jan. jl. is voorgesteld, geheel als de waarheid genoemd. De onderteekenaars, bezield met de zucht tot onafhankelijkheid en met liefde voor den constitutioneelen regeringsvorm, doen een beroep op het vrije Engelsche volk, ter ondersteuning van hunne rechten en vrijheden, en drukken het vertrouwen uit, dat de Engelsche regering de ware belangen en wenschen van Savoije voor het oog der geheele wereld handhaven.

Duitsche Post.

WEENEN, 9 Febr. Het bevestigt zich, dat binnen kort eene circulaire door onze regering zal worden verzonden, waarbij de stelling van Oostenrijk in het Italiaansche vraagstuk uitvoerig zal worden uiteen gezet. De regering zal zich daarin bepaaldelijk verklaren tegen de aanhechting der Midden-Italiaansche staten bij Sardinie, [illegible] op de nakoming der preliminairen van Villafranca. In onze diplomatieke kringen is men overigens van meening, dat de Oostenrijksche regering op dit laatste punt wel iets zal laten vallen; zij zou namelijk er in toestemmen, dat Parma en een gedeelte van Modena aan Sardinie verviel, mits Toscane en het overige deel van Modena aan den groothertog van Toscane verbleef. De legatien zouden evenwel, in elk geval, onder het beheer van den Paus moeten blijven. Eindelijk zou de hertog van Modena eene behoorlijke schadevergoeding erlangen. Uit dit alles blijkt genoegzaam het verschil van gevoelen, dat nog tusschen de groote mogendheden bestaat. Onze regering grondt haren tegenstand, ten aanzien van de inlijving van Centraal-Italie bij Sardinie, op de overweging, dat het bezit van Venetie steeds bedreigd zou zijn, en dat zij buitengewone maatregelen zou moeten nemen, om zich dat bezit te verzekeren; zulk een toestand zou op den duur onhoudbaar zijn.

— Tusschen de hoofdstad en Napels worden bijna dagelijks depêches gewisseld. De Napelsche regering heeft verklaard, dat voor eene verstoring der openbare orde in het Koningrijk niet te vreezen is.

— Men meldt, dat onze regering de bekende bemiddelings-voorstellen van Engeland heeft verworpen wat betreft het derde punt, dat namelijk in Midden-Italie nieuwe verkiezingen zullen worden gehouden, ten einde de bevolking in de gelegenheid te stellen, haar gevoelen nopens de inlijving bij Sardinie bepaaldelijk te doen kennen. Dit punt het voornaamste zijnde, staat eene verwerping daarvan gelijk met eene afwijzing van de andere punten.

— De geruchten nopens eene spoedige aftreding van den minister van financien, winnen in onze diplomatieke kringen veld.

— De *Oesterreichische Zeitung* meldt het volgende: "De nieuwe minister van buitenlandsche zaken in Frankrijk heeft aan ons kabinet eene geruststellende nota gerigt, waarbij Oostenrijk op nieuw wordt verzocht om eendragtig met Frankrijk mede te werken tot regeling van de Italiaansche aangelegenheden. In deze nota wordt bijzonder aangedrongen op eene gemeenschappelijke handeling van Oostenrijk en Frankrijk in de Pauselijke kwestie, opdat de Paus in het rustige bezit blijve van hetgeen hem van zijn wereldlijk gezag is overgebleven."

— Er is thans eene commissie gevestigd te Trente, in het zuidelijke gedeelte van Tyrol, belast om de punten aan de westzijde van dat landschap, welke nog van verdedigingswerken moeten voorzien worden, op te nemen en aan te wijzen.

BERLIJN, 11 Febr. (des Ochtends.) Het met zooveel ongeduld verwachte wets-ontwerp nopens de organisatie van het leger is gisteren in het Huis der Afgevaardigden door de regering overgelegd. Uit dat ontwerp blijkt hoofdzakelijk eene verhooging der uitgaven voor het leger, voorloopig van 7 millioen jaarlijks, terwijl de eigenlijke uitvoering van het plan 9¼ millioen meer zal vereischen.

— Voor de regtbank der gezworenen alhier werd op 8 dezer de zaak behandeld van zekeren Retzlaff, een smidsknecht, beschuldigd van diefstal ten huize van den Heer Seckendorff, lid van het hoog geregtshof. Terwijl deze in die zaak als getuige werd gehoord, werd hem zijn kostbaren met bont gevoerden paletot, dien hij zoo lang had uitgetrokken, ontstolen. Alzoo een diefstal in de geregtszaal, tijdens de behandeling van een diefstal bij een der regters!

FRANKFORT, 10 Febr. In de gisteren gehouden zitting der Bondsvergadering werden slechts administrative en militaire aangelegenheden behandeld.

— Uit Munchen schrijft men, dat het berigt der afreis van Prins Karel van Beijeren naar Weenen, valsch is. Over deze verzonnen reis waren reeds allerlei vermoedens van politieke doeleinden geuit.

— Berigten uit Triëst melden, dat van eene uitrusting der Oostenrijksche oorlogschepen geene de minste sprake is, evenmin als van den overvoer van troepen. Daarentegen zullen eenige oorlogs-stoomschepen naar Ancona vertrekken, om het laatste gedeelte van het materieel, dat bij het vertrek der Oostenrijksche bezetting is achtergebleven, over te voeren.

— In het groothertogdom Baden neemt de ontevredenheid over het met Rome gesloten concordaat, hand over hand toe.

— Volgens de aan de Nassausche kamers aangeboden begrooting, zullen de staatsuitgaven over 1860 bedragen 3,360,000 fl. en de inkomsten 2,071,670 fl.; de nog ontbrekende 1,288,366 fl. zullen door de heffing van 2/5 der directe belastingen gedekt worden. Ook blijft van de opbrengst der staatsdomeinen nog een zuiver overschot van circa 500,000 fl. beschikbaar.

— Er is sprake dat de Zwitsersche bondsraad binnen kort den generaal Dufour, die met Keizer Napoleon zeer bevriend is, met eene bijzondere zending naar Parijs zal belasten.

— Het te Bern verschijnende dagblad *Bund* meldt, dat het bij voortduring Savooijsche bladen ontvangt, welke alle den wensch uitdrukken om onder het beheer van Sardinie te blijven, en die nadrukkelijk hun afkeer tegen eene aanhechting aan Frankrijk te kennen geven.

— Naar men wil weten is de benoeming van den Heer Tourte als Zwitsersch gezant op uitdrukkelijken wensch van den minister Cavour geschied. Graaf Cavour heeft den Heer Tourte bij gelegenheid der onderhandelingen over den spoorweg van Annecy leeren kennen. De Heer Tourte is een man die zich goed weet voor te doen, en zich ook zeer goed uitdrukt, hoewel zijn karakter en zijne vriendschapsbetrekking met den Heer Fazy hem minder gunstig aanbevelen.

— De schuttersvereeniging te Beckenried, in het kanton Nidwalden heeft haren president Murer van zijn lidmaatschap vervallen verklaard, omdat hij de behulpzame hand heeft geleend tot de verspreiding van een adres der ultramontaansche Pius-vereeniging, dat tegen het houden van een eedgenootschappelijk schuttersfeest gerigt is.

Fransche Post.

PARIJS, Vrijdag 10 Februarij.

De gewezen diplomaat, de baron de Menneval, die zich naar Rome heeft begeven om zich als geestelijke te doen wijden, en die bij den Paus zeer in aanzien staat, is, naar men verzekert, door den Keizer met eene zending van geheel specialen aard bij den Paus belast geworden.

— Verscheidene bankiers waren voornemens zich tot de regering te wenden met verzoek, dat de beurs niet eer dan ten 1 ure in plaats van op het middaguur geopend worde, vermits laatstgenoemd uur te vroeg is, om zaken te kunnen doen. Men gelooft echter, dat aan dit voornemen geen gevolg zal worden gegeven.

— De Heer Jules de Lasteyrie zal eerstdaags een werk in het licht geven, getiteld: *Histoire de la liberté politique en France.*

— De Fransche Academie heeft besloten uit haar reserve-fonds eene som toe te staan aan eene afstammelinge van Racine.

— De keizerlijke bibliotheek heeft de belangrijke papieren aangekocht, eenigen tijd geleden door den Engelschen geleerde Sigmond, sinds onderscheidene jaren te Parijs woonachtig, gevonden. Het is nog al een opmerkelijk feit, omdat gewoonlijk, zoodra een Engelschman iets bezit wat voor onze geschiedenis belangrijk is, hij zich haast om het naar Engeland te zenden. Zoo is vroeger de geheele bibliotheek van Colbert langzamerhand door bemiddeling van Engelsche agenten naar de overzijde van het kanaal verhuisd.

— Het nommer van de *Indépendance Belge*, waarin het artikel van den *Invalide Russe* was opgenomen tegen de inlijving van Savoye bij Frankrijk, is niet gedistribueerd.

— De nieuwe straat in de wijk Malbœuf op de Champs Elysées zal den naam dragen van rue de Marignan, ter herinnering aan het in Italie geleverde gevecht bij de plaats van dienzelfden naam.

— Er is onlangs melding gemaakt van de ontdekking van een aantal lijken in een stuk grond te Celle-sur-Loire, toebehoorende aan den kastelein der herberg La Giraffe aldaar. Sedert de inhechtenisneming van dezen persoon hebben zich omstandigheden voorgedaan, die voor zijne onschuld schijnen te pleiten, waartoe vooral veel toebrengt de verklaring der geneeskundigen, dat de lijken reeds minstens 15 a 20 jaren moeten begraven zijn. Terwijl nu de justitie onderzoek doet, wordt uit de streek zelve het volgende medegedeeld: Een wijngaardenier in de omstreken van Cosne herinnert zich, naar hij zegt, dat in 1815 in de omstreken van Celle een gevecht is geleverd tusschen een detachement Kozakken en eene bende roovers aan de Loire, die op den tegenovergestelden oever gelegerd waren. Deze bloedige worstelingen waren destijds veelvuldig; menige put in Champagne diende onzen overweldigers tot graf. Het is te wenschen dat de begraafplaats te Celle-Sur-Loire dezen patriotischen oorsprong hebbe.

— De *Sémaphore de Marseille* meldt, dat een 15-tal meisjes, bijna allen uit den Elsas, aldaar zijn aangekomen, en onder het toezigt van eene eerbiedwaardige geleidster naar de verwijderde streken van het westen der Ver. Staten zullen vertrekken, alwaar naar men verzekert volslagen gebrek is aan jonge vrouwen.

— Men verzekert, dat men ten gevolge van de ontwikkeling der koloniën van Australie en van de nieuwe militaire nederzettingen die daar gevestigd zijn, besloten heeft om de troepen aldaar in garnizoen te versterken. Dientengevolge is naar de haven van Brest bevel gezonden, om de fregatten Sybille en Isis uit te rusten, die bestemd zijn om een corps van ongeveer 500 man marine-infanterie naar Nieuw-Schotland te vervoeren.

— Men berigt uit de Indische wateren, dat het Fransche schip Charlotte door de kustbewoners van Madagascar geplunderd is geworden en dat er zeerooverijen van denzelfden aard in de baai van St. Augustin zijn gepleegd op schepen van andere natien. Men verzekert, dat het stoomjagtschip Labourdonnais, dit voorval vernomen hebbende, het eiland la Réunion verlaten heeft, om zich naar Madagascar te begeven en de zeeroovers op dezelfde wijze te kastijden als de korvet la Cordelière onlangs aan de inboorlingen van Bali heeft doen ondergaan.

— De stad Albertville, in Savoye, heeft een adres aan koning Victor Emanuel gezonden, waarin de gehechtheid van Savoye aan het koninklijk huis te kennen gegeven en tevens verzocht wordt om met Sardinie onder het regerend huis vereenigd te blijven. Dit adres is voorzien van 400 handteekeningen. Daarin wordt onder anderen gezegd, dat de koning zelf een Savoyaard is en dat door eene afscheiding, de traditien der vorstelijke familie bij gevolg vernietigd en acht eeuwen van volksgehechtheid aan eene loijale monarchie weggeeijferd zouden worden.

— Tijdingen van het tooneel des oorlogs in Marokko melden eenige bijzonderheden mede aangaande het verlies, door het Spaansche leger bij Tetuan op 31 Jan. geleden. Hoewel zulks nog niet met zekerheid kan opgegeven worden, heeft men berekend dat 60 man gedood zijn, waaronder zich 12 of 15 officieren bevinden, terwijl 400 zijn gekwetst; 5 Marokkanen zijn gevangen genomen en onder hen een der voornaamste marabouts van Tanger. De beide broeders van den Keizer Muley-Abbas en Muley-Ahmed voerden het bevel over het Marokkaansche leger. Gedurende bijna de geheele worsteling zag men op eene hoogte een troep neger-ruiterij, te midden waarvan men verscheidene rijk gekleede personen onderscheidde die naar alle kanten bevel zonden aan de in de vlakte strijdenden. Het is zeker, dat de Arabieren nog nooit in een zoo groot aantal en met zooveel tact en volharding zoowel in den aanval als in de verdediging werden aangevoerd als zulks ditmaal het geval was. Een officier is gevonden, wiens ligchaam met 31 wonden bedekt was; naar de geneesheeren verzekeren zal geen dezer wonden doodelijk zijn.

De generaal Zabala kon niet lang op het tooneel des oorlogs vertoeven, want kort na zijne aankomst werd hij door zoo hevige rheumatische pijnen aangetast, dat hij genoodzaakt was om zoo spoedig mogelijk naar Alicante terug te keeren. Het Afrikaansche leger heeft aldus een moedig en geestkrachtig aanvoerder verloren.

— Aangaande het reeds vermelde, dat de Nederlandsche gezant bij de Porte, de graaf van Zuylen van Nijevelt, in de hoofdstraat van Pera door een der ambtenaren van den harem des Sultans ernstig beleedigd is, vernemt men thans de volgende bijzonderheden: Omstreeks den middag verschenen twee rijtuigen met dames uit het serail en geëscorteerd door een ambtenaar, voor den winkel van een confiseur, waar de straat zoo naauw is, dat de equipages den doortogt belemmerden. De graaf van Zuylen, die daar op dit oogenblik voorbij kwam, was door de drukke passage op dat punt genoodzaakt de beide rijtuigen van nabij te naderen, ten einde voorbij te kunnen komen. Dit scheen den ambtenaar niet te bevallen, die daarop de sabel trok, om den gezant den kop te kloven. De Heer van Zuylen had echter gelukkig den tijd om den slag met zijn stok af te keeren en pakte daarna den neger bij den kraag, die voorts door eenige voorbijgangers gegrepen, ontwapend en geslagen werd, in weerwil van de kreten der dames, welke hij meest beschermen. Eenige agenten van politie sloegen er in hem uit de handen van het volk te redden, waarop hij ten spoedigste zijn biezen pakte. Ook de equipages verwijderden zich in galop. De Heer van Zuylen heeft onmiddellijk eene aanklagt bij de Porte ingeleverd, doch bij het vertrek van den post had hij nog geene voldoening bekomen. Een jaar geleden is, ten gevolge van een dergelijk feit, aan de ambtenaren van het serail verboden wapens te dragen, doch zij hebben zich daar niet aan gestoord. Het zal te bezien staan of het bevel nu zal hernieuwd worden.

Belgische Post.

BRUSSEL, Zaturdag 11 Februarij.

In de zitting der Kamer van vertegenwoordigers van gisteren is het van den kant der liberalen voorgestelde amendem., tot verhooging van het credict voor de normale scholen met 12,000 fr., aangenomen met 54 tegen 40 stemmen. De gewezen minister de Decker heeft verklaard, dat hij zoodanig gestemd is tegen deze verhooging, dat hij zich nu verpligt acht om tegen de geheele begrooting voor de Binnenlandsche Zaken te stemmen. Waarschijnlijk zal de geheele regterzijde dat voorbeeld volgen.

De minister van Financien heeft eene wets-voordragt ingediend tot wijziging van het muntstelsel wat de pasmunt betreft.

— Het *Journal de Bruxelles* waarschuwt het publiek tegen de ongerijmde geruchten, die ten aanzien van den heer Veuillot worden verbreid, als welke schrijver zijnen tijd zal afwachten, ten einde op nieuw de bres te kunnen beklimmen.

— In een der te Luik uitkomende dagbladen leest men eene advertentie, waarbij een vader, zijn aanvallig, welgevormd en gezond 7-jarig zoontje te koop aanbiedt aan bemiddelde ouders zonder kinderen. De prijs is 2000 fr.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Zondag 12 Februarij.

Omtrent het aftreden van het Ministerie blijven nog de meest tegenstrijdige geruchten in omloop; gisteren namiddag wilde men te 's Gravenhage weten, dat het bij de aftreding van de twee ministers niet zou blijven, maar dat ook andere leden van het ministerie, na den Vrijdag jl. gehouden ministerraad, hun ontslag aan den Koning zouden hebben aangeboden. Men spreekt meer bepaaldelijk van de ministers van buitenlandsche zaken, den Heer van Goltstein, en van justitie, den Heer Boot. Naar sommigen verzekeren, zonden de ministers van oorlog, de Heer Casembroot, van marine, de heer Lotsy, en van kolonien de Heer Rochussen, de eenige ministers zijn, die zouden aanblijven. De tijd zal leeren wat er van al deze geruchten zij.

In het *'s Gravenhaagsche Nieuwsblad* leest men nog het volgende:

In sommige wel onderrigte kringen te 's Hage wint het denkbeeld meer en meer veld, dat de portefeuille van Binnenlandsche Zaken zal worden aangeboden aan den heer Thorbecke. Dat denkbeeld heerscht zelfs onder de tegenstanders van de beginselen van dien staatsman, omdat men in hem alleen den man ziet, die in de tegenwoordige moeijelijkheden een ministerie kan bijeen brengen, dat op de meerderheid van de vertegenwoordiging kan rekenen en op den duur iets tot stand kan brengen.

Men schrijft uit 's Gravenhage aan *A. Cl.*:

"Hoewel voor alsnog niet met zekerheid, maar toch als zeer waarschijnlijk kan ik u mededeelen, dat de Prins van Oranje eene reis naar Zweden zal doen, om, naar men zegt, bij de aldaar te houden kroningsfeesten tegenwoordig te zijn. In strijd met hetgeen van elders geschreven wordt, meen ik u nog te moeten berigten, dat aangaande de terugkomst van Z. K. H. uit Engeland herwaarts, tot heden nog niets met zekerheid bepaald is, en het zelfs niet onwaarschijnlijk is, dat de Prins bij het vieren van 's Konings verjaardag op 19 dezer niet tegenwoordig zal zijn."

Z. M. heeft aan den luit.-kol. van den Bosch, van den generalen staf, adjudant van den Prins van Oranje, vergunning verleend tot het aannemen en dragen van de versierselen der orde van officier van het Legioen van Eer.

De minister van oorlog heeft bekend gemaakt, dat in de maand Junij aanstaande te Breda het vergelijkend examen zal plaats hebben van hen, die als kadet op de Koninklijke Militaire Academie wenschen geplaatst te worden. Zij zullen daartoe voor 1 Mei aanstaande een adres aan het Departement van oorlog behooren in te zenden; na dat tijdstip zullen geene verzoeken ter admissie worden aangenomen. Voorts worden de belanghebbenden verwittigd, dat de volgende plaatsen van kadet ter vervulling zijn opengesteld voor de dienst hier te lande: 40 voor de infanterie, 5 voor de cavalerie, 22 voor de artillerie en 4 voor de genie; voor de dienst in Oost-Indie: 2 voor de cavalerie, 8 voor de artillerie en 4 voor de genie, en overigens zeker getal voor de infanterie, dat nader, naar gelang van omstandigheden zal worden bepaald.

De Minister van Justitie heeft goedgevonden, bij besluit van 7 dezer vast te stellen, de navolgende bepalingen voor het transport van gevangenen te water: 1°. Het overbrengen van gevangenen te water, zal bij voorkeur plaats hebben met stoombooten; zullende daartoe geen gebruik van zeilschepen mogen gemaakt worden, anders dan bij volstrekte noodzakelijkheid. 2°. Die transporten zullen nimmer grooter mogen zijn dan 20 gevangenen op éénmaal. 3°. Voor elke 4 gevangenen zal één maréchaussée of rijks-veldwachter als geleider moeten worden aangewezen, terwijl voor het overschietend minder getal mede één man zal aangewezen worden. 4°. Bovendien zal een wachtmeester of brigadier met het oppertoezigt bij elk transport zijn belast. 5°. Van die geleiders zal er altijd ten minste één, bij afwisseling, op het dek moeten blijven, op aanwijzing des brigadiers. 6°. De gevangenen zullen steeds zooveel mogelijk onder moeten blijven, zij zullen nimmer een oogenblik aan zich zelven mogen zijn overgelaten, maar onder onafgebroken toezigt en steeds binnen het bereik des geleiders moeten zijn; 7°. Vóór het vertrek van elk transport te water zal de ruimte, bestemd voor de gevangenen en hunne geleiders vooraf moeten worden opgenomen door den ter plaatse aanwezigen chef der brigade der Koninklijke marechaussée of rijks-veldwacht. 8°. Bijaldien bij de opneming, in het vorig artikel vermeld, blijken mogt van onvoldoende ruimte, moet met het transport tot de eerstvolgende goede gelegenheid gewacht worden. 9°. De kommandant van het geleide zal zorgen, dat de gevangenen de daarvoor gestelde voeding hebben ontvangen en bijaldien het transport met een zeilschip *moet* plaats hebben, dat eene voor hen, voor de reis voldoende hoeveelheid brood en water aan boord voorhanden zijn.

Met den 1sten April aanstaande, wordt de kapt. ter zee Wipff, kommandant van het Koninklijk Instituut der marine en van het wachtschip te Willemsoord, overgeplaatst als komm. van het fregat Zeeland, en zal de kapt ter zee H. Cramp, thans non actief, diens plaats als komm. van het wachtschip in het Instituut bovengenoemd vervangen.

De kapitein luitenant ter zee Wichers, thans non actief, zal met gezegden datum als 1ste officier op het wachtschip te Vlissingen worden geplaatst.

De werkzaamheden in de maatschappij *Felix Meritis* zijn voor de aanstaande week vastgesteld als volgt: Afd. natuurkunde Dingsdag, voorlezing van den Heer Dr. J. W. Gunning, van Utrecht, over Ventilatie; afd. letterkunde Woensdag, voorlezing (met Dames) van den Heer Dr. N. J. B. Kappeyne van de Coppello, over "de oude Grieksche en Romeinsche wereld en haren ondergang," waarna door den Heer A. J. de Bull eene dichterlijke bijdrage zal worden geleverd; afd. koophandel Donderdag, voorlezing van den Heer N. C. Sieburgh, "bijdrage tot de kennis der Oost-Indische Bezittingen," daarna gemeenzaam onderhoud over het gesprokene; afd. muziek Vrijdag, zevende concert.

In de maand Julij van dit jaar zal door de *Vereeniging voor Volksvlijt*, met medewerking van het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap, in haar lokaal aan de Hoogesluis alhier, eene tentoonstelling worden gehouden van voorwerpen, het onderwijs betreffende. Aan de circulaire deswege dezer dagen door eene commissie uit het hoofdbestuur van het Neder.. onderwijzersgenootschap rondgezonden, ontleenen wij het volgende.

Het is het ernstig streven van beide vereenigingen, aan deze tentoonstelling zoodanige uitgebreidheid en rigting te geven, dat zij een krachtig werkend middel worde tot ontwikkeling van ons nationaal onderwijs. Bij eene algemeene medewerking der bezitters van geschikte voorwerpen zal de tentoonstelling het onderwijs in de belangstelling van het publiek verheffen, en allen, die met het schoolwezen in betrekking staan, eene eenige en onwaardeerbare gelegenheid aanbieden tot uitbreiding van hunne kennis en verheldering hunner inzigten. Zij zal dit te meer en te zekerder, omdat de algemeene vergadering van het Nederl. onderwijzers-genootschap gedurende de tentoonstelling, te Amsterdam zal worden gehouden, zoodat vele schoolmannen haar zullen bezoeken en hare vruchten heinde en ver zullen verspreiden. Het bestuur der Vereeniging voor Volksvlijt zal trachten op de tentoonstelling bijeen te brengen, wat het buitenland belangrijks en bezienswaardigs oplevert voor het onderwijs in den vreemde, en de medewerking inroepen van den handel en de nijverheid tot verkrijging van in- en buitenlandsche leer- en hulpmiddelen bij het lager onderwijs in zijne onderscheidene graden en vertakkingen. Het hoofdbestuur van het Nederl. onderwijzers-genootschap, hoezeer naar vermogen dit streven ondersteunende, wenscht zijne pogingen meer bepaald te wijden aan ons nationaal lager onderwijs, ten einde dit in den omvang zijner veelzijdige hulpmiddelen en in zijne historische ontwikkeling aanschouwelijk voor te stellen, en het op deze Nederl. tentoonstelling de eereplaats te doen innemen, die het daar aan het vreemde niet behoeft en niet vermag in te ruimen. Wij wenschen het publiek te doen zien, hoeveel nadenken en vernuft aan ons lager onderwijs is besteed om het op de tegenwoordige hoogte te brengen; hoe Nederl. kunstvlijt en handel elkander de hand reiken om onze onderwijskracht te vergrooten. Wel is de geest en strekking van het onderwijs niet blootelijk uit zijne stoffelijke hulpmiddelen te leeren kennen, maar het aanschouwelijke eener tentoonstelling is toch, naar ons inzien, bij uitnemendheid geschikt om de belangstelling en de kennis van het publiek aangaande het onderwijs te vergrooten, en voor dien hefboom der beschaving de openbare achting te verwerven, welke zijne kracht zoo zeer verhoogt.

Wij willen daarenboven trachten de historische ontwikkeling van ons onderwijs zooveel mogelijk ter aanschouwing te brengen of althans te doen vermoeden, door naast het beeld van het heden de voorstelling te plaatsen van den toestand in het verledene. Die voorstelling zal, dunkt ons, aan de tentoonstelling eene eigenaardige aanlokkelijkheid verleenen en strekken, om in de openbare meening het onderwijs en den onderwijzersstand te verhoogen, die de baan van vooruitgang met beslisten tred hebben bewandeld.

Wij wenschen op de tentoonstelling het lager onderwijs te zien vertegenwoordigd in den uitgebreidsten zin: Wat den aard van het onderwijs betreft, met inbegrip van dat voor blinden, doofstommen, idioten en verwaarloosden; wat de leervakken aangaat, naar den omvang, door de wet van 1857 gesteld voor het gewoon en het uitgebreid lager onderwijs, derhalve: Het lezen, schrijven, rekenen, de vormleer en de wiskunde, de Nederlandsche taal, aardrijkskunde, geschiedenis, de kennis der natuur, de zang, de levende talen, de landbouwkunde, gymnastiek en handwerken voor meisjes.

Wij vragen de toezegging van alle mogelijke hulp- en leermiddelen: Leerboeken, leesboeken, kaarten, plaatwerken, enz.; van schoolmeubelen, afbeeldingen van schoollocalen, zoowel uit den tegenwoordigen tijd als van vroegere jaren en eeuwen; wij vragen voorts alle voorwerpen, die geschikt zijn om over den aard, den toestand, de regeling en de vruchten van het onderwijs op zijn tegenwoordig standpunt en van verloopene tijden licht te verspreiden, zooals: Schoolreglementen, voorwerpen betrekkelijk de schooltucht (strafmiddelen, getuigschriften, belooningen) oude drukken van schoolboeken, abé-bordjes, platen, schilderijen, schriften, teekeningen, enz. enz.

Gisteren namiddag is eene vrouw in eene vlaag van ijlhoofdigheid op de Oude Schans in het water gesprongen, en levenloos opgehaald.

Gisteren avond is op de Anjeliersgracht een 14jarig meisje in het water gevallen doch dadelijk gered.

Wij vernemen, dat de Heeren van der Kun, hoofd-inspecteur, en van Diesen, ingenieur van den waterstraat, naar België zijn vertrokken, wij gelooven ter zake der nog steeds hangende en zoo als het schijnt te blijken netelige irrigatie-kwestie.

Uit Haarlem wordt gemeld: "Naar men verneemt heeft Ds. Busken Huët alhier ontslag gevraagd als predikant, omdat zijne overtuiging hem verbiedt langer de leer der Hervormde Kerk te verkondigen." (*A. C.*)

Volgens de 10-jarige volkstelling op 31 Dec. jl. in de stad Enschede, bedroeg het aantal zielen toen: 2080 mannen en 2254 vrouwen, waarvan gehuwd 650 mannen en en 658 vrouwen; ongehuwd 1354 mannen en 1397 vrouwen; weduwnaren 76 en weduwen 199. Nederduitsch Hervormden 2583; Roomsch Katholieken 1429; Nederduitsch Israelieten 198; Doopgezinden 95; Evangelisch Lutherschen 21; Waalsgezinden 3; Oud Roomsch 1; tot geen Kerkgenootschap behoorende 2.

Uit Odoorn meldt men, dat de gevondene munten en andere voorwerpen op een veenakker onder de gemeente Emmen bij nader onderzoek gebleken zijn alle uit den Karlovingischen tijd afkomstig te zijn. Volgens schrijven van Dr. Janssen, uit Leiden, waren ze alle van bijzondere zeldzaamheid, ja zelfs voor zoover men wist, uniek, zoo als:

1. De drie zilveren munten (denariussen) van Keizer Karel den Groote (Uniek zoowel van vorm als van muntslag).

2. Eene zilveren munt van Koning Lodewijk II. van Saksen. (Alleen zou hiervan een slechter exemplaar op de keizerlijke bibliotheek te Parijs gevonden worden).

3. De ronde zilveren mantelhaak, waarvan het middelste gedeelte bestaat uit eene Arabische munt van den khalif Al. Almotawakkel Ala Allah, den opvolger van Harun Al Reschid, die met Karel de Groote naauwe relatiën had. Op de voorzijde staat in 't Arabisch (volgens Prof. Kuenen). *Er is geen God buiten Allah alleen, hij heeft geen deelgenoot:* op de keerzijde . . . . van den gezant van Allah Almotawakkel Ala Allah.

4. Eene zilveren Arabische munt, van hetzelfde opschrift voorzien, behalve het laatste (niet gelezen) woord; op de keerzijde mede hetzelfde opschrift hebbende als N°, 3, behalve den naam van genoemden khalif Almotawakkel.

5. Twee zeldzame vingeringen, waarvan de een van buiten met fraai filigraanachtig lofwerk, en in het midden met een ovaalrond blaauw steentje (voor lasulite gehouden) versierd is. De versiering van den anderen platten ring bestaat uit reepjes, met drichoeken en ruiten, gelijk die onder de Karlovingische sieraden meermalen voorkomen.

---

* 's GRAVENHAGE, 11 Febr. De soirée-musicale, die gisteren avond wederom bij H. M. de Koningin-Weduwe heeft plaats gehad, was zeer luisterijk, zij werd bijgewoond door H. M. de Koningin, HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik, Prins en Prinses Frederik, Prinses Maria, den hertog van Saxen-Weimar en de hertogin Anna, tot de genoodigden behoorden de leden van het corps diplomatiek, de Ministers, en een groot aantal hooge personen; Mad. Brambilla en Mlle. Incli, en de HH. Marra en Danieli leden van het Italiaansche Opera-Gezelschap van Amsterdam, hebben eenige zangstukken uitgevoerd onder begeleiding van piano, bespeeld door onzen stadgenoot den heer Aug. Faubel. H. M. betuigde meermalen HD. bijzondere tevredenheid zoo over de uitvoering van de zangstukken als van het piano spel. Deze soirée werd met een keurig souper besloten en duurde tot laat in den avond.

— Naar men verneemt, zal in de eerste dagen der volgende maand de aanbesteding plaats hebben van het bouwen van een locaal voor den Hoogen Raad der Nederlanden aan het Plein alhier.

— Voor het hof van Zuid-Holland is voortgezet de behandeling der zaak van Pijnacker, beschuldigd van moedwilligen manslag, enz. De advocaat-generaal Mr. François heeft de doodstraf gerequireerd. De Heer Mr. de Ranitz heeft den beschuldigde verdedigd. De uitspraak is bepaald op aanstaanden Zaturdag.

---

* 's GRAVENHAGE, 11 Febr. De collecte, die onlangs in de R. K. kerken alhier heeft plaats gehad ten behoeve van Z. H. den Paus, heeft niet zoo als door het *'s Gravenhaagsche blad* is medegedeeld *f* 40,000, maar nog geen *f* 4000 opgebragt.

— Maandag avond zal alhier door het Italiaansche opera-gezelschap van Amsterdam worden opgevoerd de *Linda di Chamounix*. Men verwacht, dat deze opera, welke zooveel bijval in de hoofdstad verwierf, ook hier een talrijk publiek naar den schouwburg zal lokken.

---

* 's GRAVENHAGE, 12 Febr. HH. MM. de Koning en de Koningin en de overige leden van het koninklijk gezin, hebben den graaf en de gravin de Sartiges, nieuw benoemd minister van Z. M. den Keizer der Franschen, alhier, in een bijzonder gehoor ontvangen.

— Heden namiddag heeft er in het Hôtel de l'Europe een groot diner van de leden van het corps diplomatique plaats.

— Vrijdag, 24 Feb. a. s. zal aan het locaal van het Provinciaal bestuur te Leeuwarden, worden besteed: de verbinding der telegraaflijn langs het noorder Buitengracht te Franeker met het telegraafkantoor aldaar, ter verdere voltooijing van de bestaande lijn.

LEYDEN, 11 Febr. De commissie van oppertoezigt en beheer van de Kweekschool voor Zeevaart alhier, heeft weder een verslag van den toestand dezer inrigting en de door haar verkregen uitkomsten, openbaar gemaakt. Aan het verslag zijn twee staten toegevoegd: Uit den eersten blijkt, dat van Januarij 1856 tot 31 December 1859, de gezamenlijke ontvangsten bedroegen *f* 5386.92 en de gezamenlijke uitgaven *f* 5492.10½, en dat met deze betrekkelijk geringe som in den tijd van vier jaren aan een getal van 219 jongens eene afdoende hulp verleend was; uit den tweeden blijkt, dat de uitgaven voor het nieuwe gebouw *f* 8301.05½, de ontvangsten slechts *f* 6265.73½ beliepen, zoodat er tot dekking der kosten, nog een tekort van ongeveer *f* 2000 bestaat.

— Gisteren werd bij de teregtzitting der arrondissements-regtbank te dezer stede eene zaak behandeld wegens eenvoudigen diefstal. Als getuige was opgeroepen de eigenaar van het gestolene, Mr. G. W., wonende op een buitengoed aan de Haarlemmer trekvaart, die zich bereid verklaarde getuigenis der waarheid af te leggen, maar uit godsdienstige of gemoedelijke bezwaren weigerde den eed af te leggen. De regtbank veroordeelde, op de vordering van het openbaar ministerie, dien getuige in eene geldboete, en vaardigde het bevel tot gijzeling uit, terwijl de verdere behandeling der zaak tot heden morgen werd uitgesteld. Een talrijk publiek, dat de audientie-zaal niet kon bevatten, was heden tegenwoordig om den afloop der zaak te vernemen. De getuige Mr. G. W. uit de gijzeling overgebragt, verklaarde, te volharden bij zijne weigering om den eed af te leggen, maar bereid te zijn, als voormalig lid der Doopsgezinde gemeente, in plaats van den eed de bepaalde belofte tot het geven van getuigenis der waarheid te doen, van welke bereidverklaring hij acte verzocht. Op de vraag van den president, of hij als lid dier gemeente bekend stond, gaf hij ten antwoord nu niet meer tot een kerkgenootschap te behooren, maar nogtans de gevoelens ten aanzien van den Doop en den eed te hebben blijven aankleven. Het openbaar ministerie eischte daarop de veroordeeling tot eene gevangenisstraf, den duur door den regter te bepalen, mits den tijd van zes maanden niet te bovengaande of van drie maanden, wanneer de wet van 1854 toepasselijk werd geacht.

De uitspraak is bepaald op Vrijdag aanstaande, terwijl de behandeling der strafzaak, waartoe het getuigenverhoor betrekking had, dadelijk is voortgezet.

SCHIEDAM, 11 Febr. Gisteren avond had de tweede bijeenkomst plaats van heeren branders tot betere regeling der spoelingprijzen; bij monde van den voorzitter van het voorloopig bestuur, den heer J. F. Legner, is kennis gegeven, dat de lijst van deelhebbers ook naar Rotterdam en Delfshaven was verzonden, en was het hem aangenaam de vergadering te kunnen mededeelen, dat men ook in die plaatsen bijna algemeen in het gevoelen deelde, dat de prijzen van dit fabrikaat naar betere gronden behoorden geregeld te worden.

Tot de benoeming van een definitief bestuur overgegaan zijnde, werden gekozen voor Schiedam de heeren J. F. Legner, F. H. Bussman, J. P. van den Hoogen en A. Knappert Lz., voor Delfshaven de heer J. H. K. Jansen Jr.. en voor Rotterdam de heer J. Poortmans, terwijl ook besloten werd in dit bestuur zitting te doen hebben drie landbouwers. Het gezegd bestuur zal zijne werkzaamheden aanvangen met het ontwerpen van een reglement, dat aan heeren branders zal worden voorgesteld.

---

* ZAANDAM, 11 Febr. Heden heeft op het stadhuis alhier bij inschrijving de aanbesteding plaats gehad: 1°. Van het bouwen van eene teekenschool, en eene school voor uitgebreid lager onderwijs en onderwijzers-woningen op de Gedempte Gracht. Van de vier inschrijvers is aannemer geworden de Heer A. Verlaan te Zaandijk voor eene som van *f* 31,165. 2°. Het bouwen van eene school voor uitgebreid lager onderwijs met onderwijzerswoning op het zoogenaamde stadserf, hetgeen mede is gegund aan den Heer A. Verlaan te Zaandijk voor de som van *f* 16,360. Hiervoor waren zes inschrijvers.

---

* UTRECHT, 10 Febr. De eerste luitenant baron Schimmelpenninck van der Oije en de tweede luitenant G. Hodenpijl, van het bataillon mineurs en sappeurs zijn in rang en ancienneteit overgeplaatst, de eerste naar Naarden, en de tweede naar Gorinchem, ten einde in die plaatsen onder de eerst aanwezende ingenieurs werkzaam te zijn.

---

* STAPHORST, 11 Febr. De landbouwers alhier lijden groote verliezen in de sterfte van varkens, die inzonderheid de vette treft.

— De geruchten aangaande den toestand der winter Rogge in deze provincie zijn zeer gunstig.

KAMPEN, 10 Febr. Den 14den dezer vertrekken een 50-tal korporaalstitulair van het instructie-batallion naar onderscheidene regimenten infanterie, om daar tot korporaal te worden aangesteld. Een gelijk getal jongelingen zijn tegen dien datum opgeroepen, om het getal weder aan te vullen.

LAATSTE BERIGTEN.

LONDEN, Zaturdag 11 Februarij.

De circulatie der banknoten is verminderd met 551,640 £ en de voorraad van het muntmateriaal met 34,815 £ vermeerderd. Morgen wordt 273,780 £ in specie naar Indie verzonden.

LONDEN, Zaturdag 11 Februarij.

Lijnzaad: Van de Zwarte Zee 49.6 a 50.6; Morshansky 48.6 a 49.6; Archangel 38. — *Talk* in loco en per Febr. en Maart 60.6; Oct.—Dec. 53.3. Markt onvast. De afleveringen in de afgeloopen week bedroegen 2239 v. en de aanvoeren 488 v.

LIVERPOOL, Zaturdag 11 Februarij.

Van *Katoen* werden tot onveranderde prijzen 6000 b. verhandeld. — *Olijfolie* gedaan ad. £ 58,10 per ton. — *Talk* gevraagd en vast.

KONSTANTINOPEL, Zaturdag 4 Februarij.

Sedert het vertrek van den Heer de Thouvenell hebben er groote veranderingen plaats gehad in de betrekkingen van het Fransche gezantschap. De Fransche zaakgelastigde heeft weinig verkeer met den Russischen, de laatste heeft meer omgang met den Oostenrijkschen en sir H. Bulwer met den Heer Lallemand. De commissie voor financien heeft het voornemen om eene belasting in te voeren op het patent en een regt van registratie. Er is verbrand voor 32 millioen piasters aan laimes. De Russische gezant heeft zich verklaard tegen eene belasting op de huurwaarde.

PARIJS, Vrijdag 10 Febr. (*Particuliere Correspondentie.*)

De Heer Dupanloup is ten gevolge van zijnen brief op de Tuilerien ontboden, alwaar de Keizer hem zeer ernstig onder vier oogen onderhield over de mogelijke gevolgen zijner handeling.

Ik vermeen, dat tusschen de Fransche en de Engelsche regering, hetzij in het handelstractaat, hetzij afzonderlijk de bepaling is gemaakt, dat de uitvoer van steenkolen uit Engeland in geen geval als oorlogscontrabande mag worden verboden.

Het vreemde verschijnsel, dat de *Constitutionnel* het antwoord aan den Heer Dupanloup alleen in de editie van Parijs heeft achterwege gelaten, wordt daardoor opgehelderd, dat de administratie van het blad de uitmoediging van de regering om het sedert eenige dagen aangekondigde antwoord niet te plaatsen, eerst heeft ontvangen nadat reeds eenige duizend exemplaren, waarin het stuk stond, waren afgedrukt. Men wist zich niet anders te helpen, dan door slechts gedeeltelijk aan den wensch der regering te voldoen en het artikel alleen uit de Parijssche editie te lichten.

Garibaldi is minder gelukkig in de liefde dan in den oorlog. Naauwelijks getrouwd heeft hij zich genoodzaakt gezien tot eene scheiding zijne toevlugt te nemen.

Van het geschrift van den Heer de Segur zijn niet 100,000 exemplaren, gelijk ik gisteren schreef, maar 175,000 door de geestelijkheid verspreid. Dit is eene propaganda op groote schaal.

PARIJS, Zaturdag 11 Februarij.

De *Presse* heeft eene eerste waarschuwing ontvangen wegens een artikel onderteekend door den Heer Peyrat. De redenen zijn valsche berigten vermengd met kwaadwillige beoordeelingen welke kwetsend zijn voor het nationaal gevoel en tevens aan de waarheid der feiten te kort doen.

GENUA, Zaturdag 11 Februarij.

Berigten uit Napels van 8 dezer melden, dat de Koning te vergeefs den prins van Satriano heeft verzocht om aan het ministerie te blijven. Men houdt voor waarschijnlijk, dat het ministerie zal woeden zamengesteld als volgt: Prins Cassero, president van den ministerraad en buitenl. zaken; Cometini, burgerlijke zaken; Savarese, financien; Bonnucci, justitie; Spinelli, openbare werken; Bozzelli, binnenl. zaken.

Er zijn weder nieuwe bataillons inboorlingen en vreemdelingen samengesteld. 15,000 gemobiliseerde nationale gardes zijn naar de Abruzzen gezonden. De Koning heeft gisteren over die troepen in marchtenue eene wapenschouwing gehouden.

Men verzekert, dat aan Pianelli bevel is gezonden, om naar omstandigheden te handelen, in overeenstemming met den Pauselijken generaal Mayerhober.

PER TELEGRAAF.

FLENSBURG, HEDEN, Zondag 12 Februarij.

Een getal van 26 afgevaardigden, derhalve de groote meerderheid, heeft een adres aan den koning onderteekend, van den volgenden inhoud: Aan het koninklijk besluit van Januarij 1852, dat slechts voor een gering deel onze verwachtingen bevredigde, is buitendien geene volledige uitvoering gegeven. In plaats van eene gelijkstelling met de andere deelen van het rijk, wordt het nationale gevoel onderdrukt. Slechts een algeheele verandering van de politieke gedragslijn der regering kan tot eensgezindheid voeren. Vermits het koninklijk besluit van 1852 niet enkel Holstein, maar ook Sleeswijk betreft, geldende voor Holstein in November 1858 buiten werking gestelde bepalingen en de staatsregeling voor 1855 ook niet meer voor Sleeswijk. De stenden verwijzen naar de, in September 1846 aan de bondsvergadering overgelegde verbinding van Sleeswijk-Holstein, en protesteren plegtig tegen elke scheiding van beide provincien. De beraadslaging over dit adres zal Dingsdag plaats hebben.

PARIJS HEDEN, Zondag 12 Februarij.

De *Monteur* weerspreekt het berigt van de *Corriere Mercantile* van Genua, welk blad had gemeld, dat het Fransche leger in Italië gedurende het laatste halfjaar 6000 man had verloren, en eene versterking zou ontvangen van 15000 man. Het officiële dagblad meldt, dat de gezondheidstoestand van het leger uitmuntend is, dat de sterfgevallen het gemiddelde gewone cijfer niet overschrijden, en dat de bewering, als zou de cholera in de hospitalen heerschen, van allen grond is ontbloot. De *Moniteur* zegt ten slotte het volgende: De verloven, ten gevolge van den laatsten roemrijken veldtogt aan de gewonden en zieken van het leger verleend, hebben verschillende rangen gedund; die rangen moeten natuurlijk weder derom worden aangevuld, doch tot op dit oogenblik is dit niet geschied.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Zondag 12 Februarij.

Sucade: De stemming is iets williger en men heeft 42 c. besteed. In eerste hand is geen voorraad disponibel.

WAS EN **HONIG** onveranderd. Havana *Honig f* 17½ in entr. weinig omzet. Inl. geel *Was* prijsh,

---

Wij vernemen nog de afdoening van 3800 balen Soerabaya Rijst, aangebragt per von Berg, a *f* 6½.

Gisteren zijn 100 leggers Arak ex Admiraal Tromp afgedaan.

ROTTERDAM, 11 Febr. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 4600 p. Padang Koffij, aangebragt per Julie, tot 37½ a 38¼ c.

LEYDEN, 11 Febr. Boter 1ste kwal. per ¼ vat *f* 54 a 59, dito *f* 43 a 53, dito per Ned. ℔ *f* 1.35 a 1.47½ en *f* 1.07½ a 1.32½.

LEEUWARDEN, 10 Febr. *Tarwe* met goeden aanvoer en vraag tot binnen- en buitenlandsche verzending tot ongeveer vorige prijzen verkocht: 75, 77 ℔ puike *f* 8.30, 8.60; 74, 76 ℔ knappe *f* 9.35; 72, 73 ord. en puntige *f* 7.40.60. Roode als voren: 76, 78 ℔ *f* 8.40.80; tere soorten *f* 7.50 tot 8.20. — *Rogge* bij gerijven iets hooger verkocht: 71, 73 ℔ nieuwe *f* 6.50.85. Buitenlandsche zonder handel. — *Boekweit* weinig aangeboden en hooger verkocht: 68, 68½ ℔ Friesche Zand *f* 6.65; 68, 68½ ℔ dito Veen *f* 6, 6.15. — *Winter-Garst* weinig ter veil en met eenigen kooplust ter verzending en pelderij; verkocht 60, 63 ℔ *f* 5.75; 57, 59 ℔ *f* 4.90, 5.25. — *Haver*, in de puike voor de zaai geschikte soorten zeer weinig ter veil en hooger verkocht, ook de overige soorten waren beter te plaatsen en men besteedde ook daarvoor betere prijzen: 47, 49 ℔ Zaai *f* 3.90, 4.20; 46, 48 ℔ fijne *f* 3.70, 3.90; 43, 45 korte Voer *f* 3.25.55; 40, 42 ℔ lange Voer voor de zaai *f* 3.10, 3.30; 39, 41 ℔ ord. lange Voer *f* 2.85, 3.10. — *Koolzaad* met goede vraag verkocht bij partij puik *f* 12.10. — *Kanariezaad* bij afnemenden aanvoer tot vorige prijzen verkocht, puik *f* 9.40.50.60 en geringere soorten *f* 9.20. *Paardenboonen f* 7.25 tot 7.75, 8. Duivenboonen *f* 7.75, 8.25 en Witsche *f* 5.25, 6 n. kw. — *Boter f* 54.

De aanvoer en besteede prijzen aan de veemarkt waren heden als volgt: 482 Runderen als: 238 vette Koeljen *f* 110 a 290; 18 melke *f* 75 a 165; 21 vare *f* 65 a 140; 13 kalfs *f* 90 a 170; 40 vaarzen *f* 55 a 128; 28 vette pinken *f* 25 a 48; 95 Ossen *f* 110 a 215; 22 Stieren *f* 65 a 190; 12 Kalveren *f* 10 a 38; 75 Varkens, als: 75 vette Varkens *f* 65 a 76; — magere dito *f* 22 a 45; 18 vette Biggen *f* 32 a 60; — magere dito *f* 10 a 28; 78 Schapen, als: 28 vette Schapen *f* 15 a 28; 10 melke dito *f* 5 a 12; 7 magere dito *f* 5 a 14; 33 Lammeren *f* 5 a 12. De handel over het geheel vlugger dan de vorige week.

HARLINGEN, 11 Febr. Van 6 Febr. tot heden is hier uitgevoerd: 2832/4 vat Boter, 1150 Kanterkazen, 252 Runderen, 8 Kalveren, 160 Hammen, 1 k. en 4 b. Spek, 283 b. Vlas, 138 b. Klaverzaad, 109 b. Chicharo, 9 l. 27 m. Zaad, 11 z. Alikruiken en 5 manden Wild.

GRONINGEN, 10 Febr. *Tarwe:* Alleen in de beste soorten als voren. — *Rogge* nominaal prijshoudend. — *Boekweit* wederom 10 c. hooger. — *Gerst* in een doen. — Dikke *Haver* ruim prijshoudend, witte en zwarte Voer onveranderd. — *Paardenboonen* alleen in de beste soorten gevraagd. — *Koolzaad* bijna niet in omgegaan. — *Raapolie f* 34¼ a ½.

ANTWERPEN, 11 Feb. *Koffij* was heden meer gevraagd voor ruime hoefte en de prijzen zijn wel zoo vast. Ik ons wekelijksch overzigt hebbende wij gemeld dat voor Domingo zeilende 38 c. besteed is, deze prijs wordt thans ook betaald, voor Stained soorten. — *Rijst:* Gisteren werden uit eerste hand afgedaan ca. 4000 b. jarig ongepeld Bassein, aangevoerd van Londen, in ruiling tegen 2000 b. gepeld dito. Heden zijn 300 b. ongepeld Rangoon voor behoefte a *f* 7 verkocht, alsmede 200 b. gep. Kransie tot *f* 8¼ cons. — *Specerijen:* Op speculatie werd heden eene partij van 300 k. Chin. Kaneel per Sir Robert Peel verkocht; van Salfter vonden 40 kil. Gatinois voor uitvoer nemers; men vraagt thans *f* 45, voor 75 b. half zware Peper besteedde men 29¾ c. in cons. — *Granen:* Gisteren heden 119 fr.

BEZIERS, 10 Febr. (per telegraaf). *Voorloop:* Disponibele 3/6 goede

AVIGNON, 9 Febr. *Meekrap* stil; voor de goede soorten Rosés zouden men evenwel nog 60 fr. moeten besteden. De voorraad is gering. In ruwe waren der inkoopen iets levendigen tot de prijzen van fr. 46 a 45.

BORDEAUX, 8 Febr. In eene publieke veiling van *Wijn* werden heden verkocht 28 stukken roode Narbonne 1858, van 260 a 270 fr. per vat; 30 st. dito superieur van 265 a 270 fr.; 30 st. Roussillon superieur

1858, van 365 a 375 fr.; 30 st. dito Rousillon Rivesalte 1858, van 400 a 435 fr.; 20 st. Rousillon Rivesalte 1859, a 480 fr.; 96 v. premières Cotes 1859 a 405 fr.; 80 v. Domme 1859 van 355 a 365 fr.; 60 v. witte Graves Martillac 1858, van 450 a 500 fr.; 40 v. dito Entre-deux-Mers 1859 van 300 a 350 fr. en 80 v. dito roode Petites-Graves 1857 a 325 fr.

BRESLAU, 8 Febr. *Wol:* de omzet in dit artikel is minder levendig dan vroeger en ondanks de tegenwoordigheid van een goed aantal kopers, bereikten de verkoopen slechts een totaal van 800 centenaars. De voornaamste kooper was een fabrikant van Reichenberg, die 120 cent. ord. Russische Wol genomen heeft tot 63 rd., terwijl eenige fabrikanten van Sagan en Luben omstreeks 80 rd. betaalden voor Scheerwol van Posen en Polen; voor een huis te Aken werden ook eenige partijen Wol van Steeswijk tot 80 rd. gekocht. De aanvoeren waren bijna eens zoo veel als de verkochte kwantiteiten.

LONDEN, 10 Febr. *Suiker* vast, doch zonder prijsverandering. Van W.-I. soorten heeft men 278 v. verkocht; in het geheel bedroeg de omzet in deze week 1859 v. Uit de hand werden afgedaan 4000 z. goed Mosovados Manilla a 33.6; 2000 z. dito a 32.3 en 700 z. Mauritius van 34 a 35 sh. — *Koffij:* Native ferm prijshoudend. In veiling werd goed en fijn ord. betaald met 60 a 60.6. Eene lading van 2810 b. Domingo ex Concordia werd voor eene naburige haven verkocht tot 58 sh. — *Thee* zeer vast met eenigen omzet; ord. Congo 17½ a 18 p. — *Rijst* kalm goed blank Bengaal verhandelde men tot 11.6 a 11.9 en 700 b. mooije kwal. bedongen heden 13.6. — *Salpeter* zonder kooplust. — *Lijnzaad* prijsh. zeed Bombay 51.9. — Schotsch *IJzer* lager en a 59 sh. te koop. — *Lijnolie* 27.9. — *Talk* vast op vorige prijzen.

LONDEN, 10 Febr. De graanmarkt was heden schraal bezocht. Drooge hl. Tarwe bedong de volle vorige prijzen, doch van het vochtige goed bleef veel onverkocht. De vraag naar vreemde is beperkt, bij onveranderde notering. Alle overige artikelen waren goed te plaatsn tot de koersen van 11. Maandag.

MALAGA, 3 Febr. *Olijfolie*: Het artikel is zeer ferm op fr. 134½. Vrij aan boord.

NEW-YORK, 28 Jan. *Katoen* stiller en tot verlaagde prijzen is slechts weinig omgegaan. De transactien bestonden in de 3 laatste dagen uit 4000 b. Men noteert thans middl. Upland 11⅞. — *Potasch* zonder verandering. — *Quercitron:* Te Philadelphia zijn 300 v. N°. 1 a 27 d. afgedaan. — *Koffij* goed prijsh.; voor de middel Rio's werden in veiling betere prijzen bedongen. — *Campechehout*: Voor 300 ton Domingo beeteedde men 14 a 14.75. — *Huiden*: De houders zijn vast gestemd, doch de fabrikanten willen tot de tegenwoordige prijzen niet koopen. — Van *Honig* zijn 75 t. en 81 gedeeltelijk nieuwe oogst, voor uitvoer gedaan. — *Terpentijnolie* souteneert zich vast op 44 a 44½ c., tot welke prijzen 1800 v. voor export. genomen zijn. — *Rezel* weinig gevraagd, gisteren werden 225 v. verhandeld, van 10¼ à 10⅜ c. — *Rijst* onveranderd. — *Specerijen* stil; Peper 8 à 8½ c. — *Suiker* flaauw en ⅛ c. lager. — *Talk* prijshoudend en met eenige vraag voor uitvoer. Men heeft afgedaan 40,000 ℔ prime van 10⅜ à 10½ c., 200,000 ℔ inl. slagt a 10¼. — *Tabak* met meer affaire. De verkoopen bestonden uit 120 v. Kentucky van 4½ a 12 c., 70 v. Mason County a 9½ c., 800 b. Havana van 25 a 35 c., en 64 coll. Florides van 9 a 16. — *Granen:* Tarwe zeer stil en zonder vraag voor uitvoer. Gisteren zijn slechts 5000 bush. Mitwaukie Club a 118 d. afgedaan. Rogge wordt op 90 a 92 c. gehouden. Meel flaauw. — *Wisselkoers* op Amst. 41¼ a 41½.

CHARLESTON, 26 Jan. Van *Katoen* werden heden 2400 b. verkocht. Gedurende de week zijn 15,000 b. omgezet. De prijzen blijven ten laatste ⅛ c. hooger.

Fonds- en Beurstijdingen.

LONDEN, Vrijdag 10 Febr. Consols cont. 94⅜ a ½; Dito op tijd 94⅜ a ½; Brazil. 1824 5 pCt. 102 a 103; Dito 1852 4½ pCt. 93½ a 94; Dito 1858 4½ pCt. 93½ a 94; B.-Ayres 6 pCt. 82 a 83; Dito Uitg. 22¼ a ¼; Chili — a —; Dito 1858 — a —; Denemarken — a —; Russen 5 pCt. 109 a 111; Dito 4½ pCt. 97 a 98; Dito 1859 3 pCt. 64¾ a 65; Mexik. 3 pCt. 21 a ½; Venez. 3 pCt. 26½ a 27; Dito Uitg. 1½ pCt. 14 a ¼; Gren. Werk. 15¾ a 16½; Dito Uitg. 4½ a ¾; Grieken 5 a 6; Ecuador Gecons. 13 a ¼; Dito Land-Warrant 3¼ a ¾; Peru 4½ pCt. 94 a ¼; Dito 3 pCt. 71 a ½; Dito Dollar Bonds 4½ pCt. 80 a 81; Dito Uribarren 4½ pCt. 81 a 82; Holl. 2½ pCt. 66 a ½; Dito 4 pCt. 102 a ½; Dito Rijnspoorw. 5¼ a 4¾ disc.; Spanje 3 pCt. 44⅛ a ¾; Dito 1¾ pCt. 33⅛ a ½; Dito Coup. Certif. 4⅜ a ⅞; Dito Passive 11¼ a ½; Portug. 1853 3 pCt. 43¾ a 44; Dito 1856/57/59 3 pCt. —; Sardinie 5 pCt. 85 a ½; Turksche 6 pCt. 78¼ a ¾; Dito Nieuwe 65½ a ¾; Dito 4 pCt. 102 a ¼. Wissel: Amst. k. k. 11.13 a ¼; Dito 3/m. 11.16 a ¼.

Heden waren de Engelsche fondsen iets williger, ten gevolge van den beteren Indischen en Chineschen wissel en de gunstige verwachting van het heden avond door den kanselier der schatkist voor te dragen budget. Morgen verwacht men echter meer handel, als het financiele verslag zal bekend zijn. De vreemde effecten hebben zich goed gesouteneerd.

Volgens de officiele prijscourant zijn gedaan: Consols cont. 94⅞, ⅜, ½; Dito op tijd 94½, ⅝; Brazil. 1852 en 1853 94; Buenos-Ayres Uitg. 22½; Peru 94½; Portug. 43¾, 44; Russen 97¾, ⅞; Dito nieuwe 65, ⅛, 64¾ ⅞; Spanje 3 pCt. 44⅝; Dito 1¾ pCt. 33⅜; Passive 11¼, ⅜; Turksche 78½, ¾, ⅝; Dito Nieuwe 65½, ¾; Dito 4 pCt. 102, ¼; Venez. 26½, ⅝; Holl. 66.

Scheepstijdingen.

AMSTERDAM, 12 Febr. Volgens brief van kapt. H. Beckering, vorende het schip Provincie Drenthe, van hier naar de Kaap de Goede Hoop in dd. 9 Febr., was hij dien dag met N. O. wind van Torbay vertrokken; aan boord was alles wel.

VLIE, 10 Febr. Alhier is aan strand gespoeld een blaauw geschilderd scheepsnaambord, waarop met vergulde letters: »Syren."

HELVOETSLUIS, 11 Febr. Door stuurman P. van Alewijn, voerende de hoeker Naaldwijk, is op 54° N. Br. drijvende door het volk verlaten, ontmoet en alhier aangebragt, de Fransche brik Commerce d'Amiens, van Boulogne s./m.

BUDE, 9 Febr. Alhier is op strand gespoeld een gedeelte van den achtersteven van een schip, met den naam Eendragt, benevens eenig wrakhout, oogenschijnlijk nog niet lang in het water gewee-t zijnde.

CAMARET, 7 Febr. Men is steeds ijverig bezig om wat er van het wrak van het gestrande Ned. schip Maria Elisabeth Margaretha nog te redden is, te bergen. De verkoop was tegen 13 dezer geannonceerd, maar schijnt uitgesteld te zijn.

NEW-YORK, 27 Jan. Aangaande het schip Gleaner, kapt. Chandler, van Apalachicola naar Amsterdam, te Apalachicola in brand geraakt en gezonken, wordt, volgens telegram van daar van heden, gemeld, dat het bijna lens gepompt was, weinig geleden had, en dat de lading geborgen zou kunnen worden.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 11 Febr.; de schepen per telegraaf gemeld.

VLIE, 10 Febr.; Jacob van Cleef, Tholen, Amst. n. Malta, als bijlegger; met schade aan tuigage. - Eendragt, Munneke, Bo'ness.

HELVOETSLUIS, 11 Febr.; Brothers Success, Hobarth, Rochester. - Alerton Packet, Parkinson, Middlesbro', is op de Tonnenplaat aan den grond vastgeraakt; adsistentie is derwaarts vertrokken.

BRIELLE. 11 Febr.; Levant, S., Havre.

LEER, 5 Febr.; Maria, Pattje, Groningen.

LONDEN, 9 Febr.; Familietrouw, Scholten, Rio-Grande. — 10 Febr.; Concordia, S., Rott.

CARDIF, 9 Febr.; Bernard, Beckman, Donegal.

Bij DOUVRES, 10 Febr.; President Plate, Hartsen, Amst. n. Bat.

Bij DUNGENESS, 7 Febr.; Thetis, de Zeeuw Bagges, Vlaardingen n. Lissabon. — 9 Febr.; Jedo, v. d. Hoeven, Rott. n. Melb.

DARTMOUTH, 8 Febr.; Pantalon, Nepperus, Amst. n. Sydney.

FALMOUTH, 8 Febr.; Gabalva, Robinson, terug uit zee.

NANTES, 9 Febr.; Margaretha Augusta, Jongman, Amst.

MALTA, 31 Jan.; Anna, Reimers, Cardif.

KONSTANTINOPEL, 28 Jan.; Argo, Brouwer, Shields.

MAROIM, 20 Dec.; Catharina, Bakker, Bahia.

UITGEZEILD.

TEXEL, 11 Febr.; Harmonie, Kayzer, Hartlepool (benevens de schepen per telegraaf gemeld).

VLIE, 10 Febr.; Stoomvaart, S., Hamburg.

HELVOETSLUIS, 11 Febr.; Fortuna, Warnaar, Havana. - Therese, S., Grangemouth. - Ægir, Hultenaar, Leith. - Constantia, Rieper, id. - Ivanhoe. S., id. Anna, Möller, Newc. - Hawk, S., Hull. - Freija, Lund, Bergen. - Hermes, Juell, Stavanger.

BRIELLE, 11 Febr.; Cologne, S., Londen. - Magnet, S, id. - Céline, Monnier, Leith. - N. Rott. Gaz-Fabriek, de Goede, Newc. - Admiral Cator, S., Hartlepool. - Enchantress, S., Hull.

BROUWERSHAVEN, 11 Febr.; Stad Dordrecht, S., Londen.

LEER, 8 Febr.; Theodor, Poppen, Amst. - Ida, S., Dantzig.

CHARLESTOWN, 8 Febr.; Margaretha Susanna, Poel, Bergen.

RAMSGATE, 9 Febr.; Robert, Scholtens, (Shields) Konst. - Catharina, Eggers, (id.) id. - Antje, Mulder, (Amst.) Messina. - Alyda Anthonia, Visser, (id.) Livorno.

DEAL, 9 Febr.; Johannes, Mencke, (v. Rott.) St. Thomas. - Wilhelmina, Meijer, (v. Antw.) Galatz; Georg, Mulder, idem n. Santander.

PORTSMOUTH, 9 Febr.; Zeebloem, Bakker, (Londen) Montevideo. - Afina, Goosens, (Amst.) Livorno. - Verwisseling, Boer, (id.) Genua.

BRISTOL, 9 Febr.; Maria Spes Mea, Vaalman, Newport.

NEWCASTLE, 9 Febr.; zeilklaar: 2 Gebroeders, de Boer, Kampen.

IPSWICH, 9 Febr.; Afiena, Pluim, (Londen) Antw.

OSTENDE, 9 Febr.; Industrie, Janssens, Liverpool.

KONSTANTINOPEL, 28 Jan.; Vriendschap, v. d. Veen, (Odessa) Falm.

SMIRNA, 31 Jan.; Paulus, Molema, Falmouth.

TRIEST, 6 Febr.; Harberdina, Bakker, Stettin.

BOSTON, 25 Jan.; zeilklaar: Elisabeth Catharina, Clasen, Rott.

Riviertijdingen.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN:

J. C. Wilson, Cöln N°. 18, n. Keulen. - J. Stumm, Frankfort N°. 14, n. Frankfort. - F. Kroell, Stolzenfelf, Mannheim. - W. A. v. d. Poll, Europa, S., Mannheim - B. Kirschreiber, Maintz, Maintz N°. 5, - W. Kautz, Niederrhein N°. 3 Dusseldorp en Duisburg. - A. J. Hoorn, Vrouw Hendrika, Urdingen.

ARNHEM, 11 Febr. Rijnhoogte 3 el 5 p. 1 d., gew. 30 d.

KEULEN, 11 Febr. Aangekomen G. Könen, v. Rott. met 4478 c. — Rijnhoogte 14 vt. 8 d. Keulsch (14 vt. Rijnl.)

EFFECTEN-SOCIETEIT TEN 4½ URE.

AMSTERDAM, Zondag 12 Februarij.

Spaansche 1¾ pCt. 32$\frac{15}{16}$.

Binnenl. 3 pCt. 42¾.

Portug. 1856/59 42¼.

Metall. 5 pCt. 47$\frac{7}{16}$, ¾, $\frac{11}{16}$, ¾.

Dito Nation. 54⅛, 54, ¼.

Weinig Affaire.

FELIX MERITIS.

In de afdeeling »Koophandel" dezer Maatschappij trad Donderdag jl. de heer Dr. C. H. D. Buys Ballot, hoogleeraar bij de wis- en natuurkundige faculteit der Hoogeschool te Utrecht, en hoofd-directeur van het Koninklijk Meteorologisch Instituut aldaar als spreker op. Tot onderwerp zijner voordragt had hij gekozen, het doen van mededeelingen »over de bespoediging der reizen en de beveiliging der schepen in verband met de onderzoekingen van het Koninklijk Meteorologisch Instituut".

Spr. schetst hoe naauw koophandel met hare dienares, de zeevaart, te zamen hangen en welke weldaden zij verspreiden. Hij begrijpt, dat men hem alleen daarom de eer van eene spreekbeurt gaf in de afdeeling Koophandel dezer maatschappij, omdat hij over zeevaart iets mede kon deelen. Daarin zal koophandel belang stellen, even als in de vorderingen van sterrekunde, van aardmagnetismus, welks praktische toepassing zoo zeer door den achtingswaardigen Dr. Stamkart werd gemakkelijk gemaakt. Hij zal dus spreken over den invloed, dien de werkzaamheden van het K. N. M. I. hebben gehad op de bespoediging der zeereizen en de beveiliging der schepen. Daartoe moet men den dampkring en de zee kennen.

De verschijnselen van den dampkring waren in het algemeen reeds door de meteorologen aangegeven, alsmede het aanwezen van passaat-gordels, stilte-gordels, het noord- en zuidwaarts trekken van die gordels met de zon. Owe had daarvoor reeds bepaalde aanwijzingen gegeven. Maar vooral over het Zuider-halfrond waren te weinig gegevens en de behoefte aan waarnemingen werd zeer gevoeld.

Het Bataafsch genootschap te Rotterdam heeft op verlangen van Dr. Buys Ballot, reeds in 1851 tabellen uitgegeven en aan de Regering in 1852 een ontwerp ingediend. Eerst toen de hoogst verdienstelijke Maury, die reeds voor zijn vaderland zoo zeer het nut van die waarnemingen had aangetoond, dit hier persoonlijk aangevuurd had, en de kundige en verdienstelijke zee-officier Janssen vele reeders had opgewekt, heeft de koopvaardijvloot met de Regering de handen ineengeslagen.

Honderde Journalen zijn vereenigd aan het Instituut en leveren meer ondervinding op, dan anders, zelfs de oudste gezagvoerder met al zijne kennis kan bijeen brengen.

Buiten de waarnemingen toch die men deed, maar die verloren gingen en waaronder het bestek, het ware en het gegiste, een eerste plaats inneemt, zijn alleen voorgeschreven waarnemingen van de temperatuur van het zeewater, omdat die zoo belangrijk zijn voor de kennis der zeestroomingen en voor de waarschuwing tegen ijs.

Over de overige waarnemingen zal hij niet spreken, maar zet de methode uiteen, volgens welke de waarnemingen voor elke maand afzonderlijk in bladen behooren te worden ingeschreven, die over elk klein gedeelte van den oceaan afzonderlijk moeten worden gehouden. Voor de registers van het instituut behooren die deelen van den Oceaan klein te zijn, een vierkanten graad hoogstens, maar bij de uitgave begint men eerst met grootere, voorloopig met vijf en twintig vierkante graden. Over sommige plaatsen, waar genoegzaam aantal Hollandsche plaatsen aanwezig zijn, zijn reeds kaarten voor kleinere deelen bekend gemaakt. Zoo bijv. de kaarten van de temperatuur van het zeewater door den heer Andrau, van de winden in de nabijheid van onze Oost-Indische bezittingen door den heer van Gogh, de ijskaarten door den heer Bowier, waar elke ijsberg op de plaats is voorgesteld, waar hij gezien werd. Spreker toonde deze kaarten en wees aan hoe zij door duidelijkheid ongemeen uitmunten en dus hoogst bruikbaar zijn voor ieder.

Er zijn nog andere werken door het K. N. M. I. uitgegeven, als: Studien van stormen door den Hr. van Gogh en door den Hr. Andrau en, wat bovenal practisch is, door de gezamenlijke heeren tabellen van snijpunten, waaruit behoort te kunnen worden gezien hoeveel dagen elk schip heeft gebruikt om van elken willekeurigen meridiaan en breedte-cirkel tot elken anderen te komen. Het instituut heeft ook voor de bijzonderheden van elke plaats op den Oceaan gezorgd. Eerst echter moet de reis in haar geheel worden overzien. Hij geeft een voorbeeld hoe bijv. de snijpunten voor Januarij moeten bewerkt en door de gezagvoerders gebruikt worden nevens de in woorden vervatte zeilaanwijzingen, en hoe ieder er zijne eigene waarnemingen wedervindt en zien kan dat niet slechts beredeneerd, maar dat alles door hem zelven is medegedeeld. Het is tusschen 0° lengte en Java voordeel, om den meridiaan van Greenwich in Zuiderbreedte van 40° of iets meer te snijden; maar kan men daar zonder oponthoud komen? Ja. Als men de schepen onderscheidt in die, welke meer en die, welke minder zuidelijk zijn gegaan; zoo is de gemiddelde duur van die, welke bezuiden den meridiaan van Greenwich sneden, 53 dagen, hoogstens 5 dagen minder dan van de andere, die daar benoorden bleven. Maar moeten zij daar komen door beoosten of door bewesten de Kaap Verdische eilanden heen te gaan? In het algemeen is de reis bewesten voordeeliger, maar er zijn onder deze zuidelijke schepen toch ook zes, die beoosten de Kaap Verdische eilanden gingen. Daar nu over het algemeen de schepen, die in 19° W. lengte den breedte-cirkel van 30° N. Br. sneden, de voordeeligste reis hadden, maar beoosten 18° lengte moet men aldaar zeker niet zijn; zoo is die lengte van 19° en 20° wel aan te raden. Men kan dan altijd naar omstandigheden handelen. Bijzonder scherpte Spreker in, dat men met zeemanschap te rade moet gaan, want dat men zich altijd schade zal doen door bepaald zich eenig punt uit te kiezen. Men moet, van elke plaats uitgaande, beoordeelen uit de reizen der schepen die vroeger ook op die plaats waren, of men nu beter ter regter- of ter linkerzijde zal gaan van den weg door het Intituut aangegeven, indien de weg zelf hem door de winden verboden wordt. Men moet niet vergeten, hoe ook uit het nieuwste werk van den Heer Andrau, blijkt, dat de overtogt van 5° N. Br. tot de linie drie dagen langer duurt voor de oostelijke schepen.

Overigens is toch het beste 5° N. Br. in ruim 25° W. L. te snijden en dan 5°. Z. Br. in 28° 29′ zelfs 30° W. L. te bereiken. De 13 schepen aan wie dat is mogen gelukken, al hadden zij vroeger minder W. L., hebben slechts 52 dagen reis en de zeven schepen onder dezen, die niet alleen die genoemde W. L. hebben bereikt, maar tevens in 30° tot 43° Z. Br. den meridiaan van Greenwich hebben gesneden, besteedden slechts 50 dagen. Hier komt de tegenstelling krachtig uit, daar gemiddeld al de overigen te zamen meer dan 57 dagen reis hebben.

Zoo is er dan eene aanmerkelijke bespoediging verkregen, zoo groot dat de Heer van Gogh daaruit in zijn merkwaardig rapport besloot, dat de weg om de Kaap nooit door zeilschepen zou worden verlaten voor den weg door het Suez-Kanaal.

Maar ook voor beveiliging bragt het Instituut veel bij. Reeds dadelijk ziet men dat 8 pCt. bespoediging ook 8 pCt. vermindering is op kans van gevaar en schade. 1°. De temperatuurkaarten leerden te meer waar de warme stroomen waren, die dikwijls broeinesten van storme zijn. 2°. De ijskaart leert dat de nieuwe weg, ten gevolge van ijs niet merkbaar gevaarlijker is, terwijl daarentegen de zeewater-thermometer waarschuwingen van de nabijheid van ijs aan de hand geeft. 3°. Men heeft wel gemeend, dat de wind sterker is bezuiden de 40° breedte en dat er dus meer gevaar van avarij en slijtage is. Dit is geenzins het geval. De Hr. Andrau leert in het jongste werk van het K. N. M. I., dat een schip tusschen 10° W. L. en 80° O. L. op de route kans heeft op 32 storm-uren en op de nieuwe route slechts op 15. De wind moge gemiddeld iets sterker zijn, hij is gelijkmatiger en slaat niet zoo dikwerf tot storm over. Ook aan het Kaapsche rif heeft hij de stormen in kaart voorgesteld en reeds de Heer van Gogh wees even als hij in getallen aan, hoe men veel minder stormen digt onder den Afrikaanschen wal dan verder van dat voorgebergte ontmoette. Dit laatste geldt dus voornamelijk als beveiliging voor de te huis varende schepen, gelijk het eerste voor de uitvarende. En dan de orkanen? Zal men ook die niet minder ontmoeten, indien men gewezen wordt om verder van hunne banen te blijven?

Eindelijk heeft de Heer Andrau de aanwijzingen van den barometer in het zuider halfrond vooral ook later uit waarnemingen doen verstaan en heeft het instituut aan de Hooge Regering voorgesteld om door telegrafische seinen in de zeehavens kenbaar te maken, hoe de luchtdrukking over Nederland verdeeld is, elken morgen ten 8 ure.

Het is namelijk gebleken, dat, ja bij lagen barometerstand, meer wind te wachten is, maar dat dit toch dikwijls faalt, wanneer die lage barometerstand zich over een zeer groot terrein, bij voorbeeld over geheel Europa, uitstrekt dan komt het alleen aan de grenzen en later doet zich die wind hier gevoelen; maar let men op het gelijktijdig verschil in barometerstand, dan is het kenteeken veel zekerder.

Vooreerst zal de wind altijd uit het westen waaijen wanneer te Maastricht de barometer hooger is dan aan den Helder, en altijd meer of min uit het oosten wanneer hij aan den Helder hooger staat dan te Maastricht; zeker is dit wanneer het verschil meer dan twee Nederl. streepen bedraagt. De kracht van den wind, die komen zal dien dag of den volgende is, als Maastricht hooger is dan Helder (want op oostelijk sterke winden behoeft men zoo niet te letten) evenredig aan het verschil. Is het verschil minder dan drie millimeters dan zal de wind hoogst zeldzaam tot eene kracht van 30 ℔ klimmen, maar is het verschil meer dan van drie of vier millimeters, zoo volgt zeker een van de drie malen een wind van 30, 40, 50 ponden. *Nooit* komt storm indien niet eenige uren te voren het verschil meer dan 4 millimeters bedragen heeft. Z. Exc. de Minister van Binnenl. Zaken heeft het voorstel in ernstige overweging genomen; men wil ook uit Engeland tijdingen trachten te verkrijgen daar het nog moeijelijkheden oplevert om die uit Brest enz. te bekomen Kon men die tijdingen van een groot terrein bijeen brengen, zoo zou men natuurlijk veel zekerder gaan en menig schip er voor kunnen behoeden, dat het niet met stormweder op de zee rondzwalkt of wel vergaat.

Na de pauze had een gemeenzaam onderhoud over het gesprokene plaats.

De Heer Buys Ballot vraagt of eenige der leden inlichtingen over het voorgedragene verlangen, en indien zij eenige bedenkingen hebben, is hij bereid die te wederleggen.

Een der leden vraagt of de resultaten, verkregen door de aanwijzingen van het meteorologisch instituut tot bespoediging der reis, ook moeten worden toegeschreven aan de betere schepen, welke dat instituut bezigt voor zijne waarnemingen.

De Heer Buys Ballot antwoordt, dat ja, het instituut goede schepen bezigt, maar dat daarom ook, ten einde aan dit bezwaar te gemoet te komen, de pCts.-berekening der verkorting van de reis wat kleiner is genomen. Niettemin moet hij mededeelen dat het niet alleen schepen door het instituut gebezigd, maar ook andere zijn, die de aanwijzingen volgende de reis in dien korteren tijd hebben gemaakt. De medegedeelde uitkomsten zijn de resultaten van 900 journalen.

De vorige spreker vraagt of het onderzoek zich alleen heeft bepaald tot de Oost, dan wel of het zich ook uitgestrekt heeft tot de West.

De Heer Buys Ballot antwoordt dat omtrent den westelijken weg slechts weinig journalen zijn ingekomen, evenmin van schepen die om kaap Hoorn zijn gevaren. Die streken worden weinig door Nederlandsche schepen bezocht. Wel de weg naar Australie. De journalen dier schepen zijn onderzocht en ook daarop hebben de opgaven van het instituut betrekking.

De vorige spreker vraagt of ook op de Middellandsche Zee is gelet.

De Heer Buys Ballot antwoordt dat dit wel in overweging is genomen. Toen eenigen tijd geleden een rijks vaartuig naar Griekenland werd gezonden, is aan den kommandant, den Hr. Andrau, last gegeven tot het doen van onderzoekingen. Door ongunstige omstandigheden is daarvan niets gekomen. Toen onlangs echter de Heer van Gogh weder in actieve dienst gesteld werd, heeft hij, daar de opgaven der Fran sche marine omtrent den stroom in die zee niet juist zijn, vergunning gevraagd om dat onderzoek te mogen doen. Hij is tot dat einde eene maand te Lissabon gebleven, tot dusver was echter nog geen berigt ingekomen.

Een lid vraagt inlichting of het meteorologisch instituut zich ook in verband heeft gesteld met soortgelijke instellingen in Engeland, Amerika en Frankrijk, ten einde van daar ook mededeelingen te ontvangen omtrent de waarnemingen door de schepen dier landen gedaan.

De Heer Buys Ballot zegt, dat na Nederland Engeland het eerst zoodanige instelling heeft opgerigt, daarmede heeft wisseling van werken plaats, maar mededeelingen van reizen zijn nog niet ontvangen. In Frankrijk is de inrigting nog zeer jong, zij is eerst in 1858 opgerigt en heeft nog geen resultaten opgeleverd. In Amerika heeft de Heer Maury eene nieuwe theorie der winden uitgevonden. Die heer zendt steeds kaarten en andere mededeelingen; ook daarin zal men invoeren het onderzoek van den barometer-stand en zijn invloed op de stormen en het seinen daarvan per telegraaph aan de punten gelegen bij de meren; ook aan Engeland is die theorie bekend gemaakt. De betrekking met Amerika is zoo goed als zij kan.

Een lid vraagt of men de telegraphische seinen, betreffende aankomende stormen niet zou kunnen zenden naar de zeehavens. In Engeland meent hij, dat dit geschiedt tot zelfs in kleine visschersdorpen. Hij wenscht, dat de vergadering een besluit neme over het practische nut van die seinen. Hij herinnert aan de ongerustheid, welke men in de laatste dagen heeft gekoesterd over het schip Prins Frederik, dat, met troepen naar Indie bestemd, was uitgezeild en na hevigen storm gelukkig echter weder in den Helder is binnen geloopen, terwijl men omtrent een ander schip met troepen nog in het onzekere verkeert. Indien zij door den telegraaph waren in kennis gebragt van de verwachte stormen, dan zouden de kapiteins verantwoord zijn, indien zij bleven liggen. Dit sein kan gegeven worden door eene vlag zoo als te Batavia.

De Heer Buys Ballot zegt dat zoolang de waarnemingen zich tot ons land beperken, men niet meer kan bepalen en voorzien dan binnen 24 uren, en dit zou toch weinig baten, maar indien de waarnemingen zich verder uitstrekten dan eerst zou men over het practische nut van de seinen kunnen oordeelen.

Een der leden wenscht te vernemen of het niet mogelijk ware om een zigtbaren barometer bij de uitvaarspunten te plaatsen, ten einde aldus de kapiteins van naderende stormen te verwittigen. Hij doet opmerken, dat bij de gezagvoerders eene zekere jagt bestaat om naar zee te gaan, welke allezins gevaarlijk is; hij acht dat het nuttig zou zijn, indien zij iets hadden waardoor zij zich jegens hunne reeders konden verantwoorden, wanneer zij niet uitzeilden.

De Heer Buys Ballot zegt, dat indien de maatregel der seinen tot stand komt, dan ook een zigtbare barometer zal worden toegepast. Deze heer treedt daarna in eene meer uitvoerige discussie met een der leden, die de wenschelijkheid betoogde om de barometrische waarnemingen van verdere streken, b. v. uit Frankrijk, Duitschland enz. te hebben, ten einde alsdan met meer zekerheid en vroeger te kunnen weten, wanneer de stormen zullen komen en uit welke rigting. De Heer Buys Balloot deelde mede dat met Brest en Havre dit zal worden tot stand gebragt zoodra de telegrafische gemeenschap meer geregeld zal zijn. Met Engeland kan dit gemakkelijker en hij wenscht wel in te voeren, om de schepen door een sein voor aan het kanaal te waarschuwen en hen aldaar voor het binnenzeilen te waarschuwen als storm is te duchten. Dit vond de voorgaande Spr. minder practisch uitvoerbaar, maar hij achtte het wenschelijk, dat vóór het uitzeilen de schepen konden worden gewaarschuwd voor naderende stormen. Op de vraag van datzelfde lid omtrent de oorzaak van de windrigting bij verschil van barometer-stand, antwoordde de Heer Buys Ballot, dat hij daarvoor geene reden kende en men zich tot gissingen moest bepalen even als bij de rigting der orkanen. Lloyd te Dublin had dezelfde uitkomsten als hij verkregen, maar om ook hem was het een raadsel de theorie van Babinet; op dit punt was nog niet genoeg onderzocht en leverde te weinig grond van zekerheid op. Een der leden, welke vroeger het woord had gevoerd meende dat de wetenschap soms wel eens te schroomvallig zijn kon, dat vooral de meteorologie zich streng hield aan de leer van Maury: feiten en geen hypothesen. Hij dringt er op aan dat het stelsel van seinen naar de zeegaten worde aangenomen en werd door die aanwijzingen slechts één schip behouden, dan zouden handel en scheepvaart de wetenschap en het meteorologisch instituut voorzeker dankbaar zijn.

Daarna ontstaat tusschen eenige leden en den Heer Buys Ballot eene woordenwisseling over het nut van de toevoeging van nog één kolom bij de journalen, tot opteekening van den invloed der maan in hare verschillende phasen; de Heer Buys Ballot had daar niets tegen, maar verklaarde te zijn een bepaalden tegenstander van de meening, dat de maan invloed op de weêrsgesteldheid in het algemeen uitoefent. Een der leden wenschte, dat te Batavia gelegenheid wierd gegeven, om instrumenten te bekomen, hetgeen bij het hydrographisch instituut aldaar niet mogelijk is. De Heer Buys Ballot zegt dat daartoe weldra gelegenheid zal zijn, vermits de ambtenaar belast met magnetische en barometrische waarnemingen op Java tevens in last zal hebben om een dépôt van instrumenten te houden.

Niemand meer het woord vragende heeft de heer Mr. E. N. Rahusen, namens het bestuur der maatschappij Felix Meritis, den Heer Buys Ballot het diploma van eerelid dier maatschappij aangeboden en de leden geluk gewenscht met deze aanwinst der maatschappij. Nadat de Heer Buys Ballot zijn dank had betuigd voor de hem bewezen eer, sprak de Heer Rahusen den Heer Buys Ballot andermaal toe en uitte den wensch, dat de wetenschap van Utrecht aan de praktijk van Amsterdam mogt worden dienstbaar gemaakt. De leden gaven door luide toejuichingen hunne tevredenheid te kennen over deze onderscheiding aan den gevierde geleerde te beurt gevallen.

De vergadering ging daarna ten 10½ ure uiteen.

Deze vergadering werd bijgewoond door een vrij talrijk publiek, maar niet zóó talrijk als men had kunnen verwachten bij eene voordragt van zóó belangrijken inhoud, vooral voor den zeeman, en te meer daar het bestuur, uit aanmerking hiervan, de leden van het collegie Zeemanshoop voor dien avond speciaal had uitgenoodigd. Het ware wenschelijk, dat eene maatschappij als *Felix Meritis*, welke, door de benoeming van prof. Buys Ballot tot eere-lid, bewezen heeft dat zij *ware* verdiensten op prijs weet te stellen, door toetreding van vele stadgenooten tot algemeene of afdeelingsleden, haren werkkring meer en meer kon uitbreiden.

MENGELINGEN.

MAC-MAHON EN O'DONNELL.

In dezen tijd, waarin de namen van Mac-Mahon en O'Donnell eene zoo groote rol in het jongste drama hebben gespeeld, zal het misschien niet onbelangrijk zijn, om te vermelden ten gevolge van welke omstandigheden de vertegenwoordigers van deze beroemde namen hun geboorteland verlaten en zich op het vaste land gevestigd hebben.

De familie Mac-Mahon, die tegenwoordig eene Fransche is, is eene der oudste van Ierland. Zij stamt af van Konstantijn, Koning van Ierland in de 12de eeuw, algemeene stamvader der Mac-Mahons, Mac-Nenny's en Mac-Guires. Deze drie takken van denzelfden stam, na een roemrijk aandeel te hebben genomen aan de langdurige worstelingen der nationale onafhankelijkheid tegen de overheersching, hebben zich in de 17de eeuw nieuwen luister verworven door hunne ridderlijke gehechtheid aan eene overwonnen zaak. Het huis Mac-Mahon was in 1646 door Bernard Mac-Mahon vertegenwoordigd, de graaf van Dartry genaamd. Hij was de broeder van Hugo, die met zijn ongelukkigen makker en bloedverwant, lord Mac-Guire, als slagtoffer van zijne trouw aan Karel I viel, toen hij beproefde om zich in 1641 meester te maken van het kasteel van Dublin.

Bernard, bezield door dezelfde gevoelens, had op zijne kosten het regement waarover hij bevel voerde opgerigt, en eene episode van zijn krijgsleven biedt eene zonderlinge overeenstemming aan met het schitterende wapenfeit van den generaal Mac-Mahon in den veldslag bij Magenta.

Munroë was door het parlement met een Engelsch en Schotsch leger naar Ierland gezonden. O'Neill, graaf van Tyrone, hoofd der Ieren, wenschende de vereeniging van Munroë met zijn jongen broeder George te beletten, zond tegen hem Mac-Mahon en zijn schoonbroeder Mac-Nenny af met hunne regementen; vervolgens, alvorens hij den uitslag van deze ontmoeting wist, leverde hij slag. De dag was gevorderd, de overwinning onzeker, toen Mac-Mahon, overwinnaar van zijne zijde, eene zoo krachtige hulp aan O'Neill kwam verleenen, dat Munroë de vlugt nam, en al de steden, waarvan hij zich had meester gemaakt, verliet.

Men ziet het, de Mac-Mahons wisten toen reeds bij tijds aan te komen.

Later werd de weêrstand der koningsgezinde partij gesmoord in stroomen bloeds, die de groote Verwoester stortte. Iedere stap toch van dezen werd van Drogheda tot Wexford door een moord gekenmerkt.

De adellijke familien van Ulster, geruineerd, uitgemoord, maar niet ontmoedigd, verstrooiden zich; verscheidene trokken de Shannon over en verzamelden zich te Limerick. Iedereen kent de heldhaftige daden, die het beleg van deze ongelukkige stad kenmerkten.

In 1690 kreeg Jacob II bij den veldslag van Boyne de nederlaag en in hunne smart, vermengd met verachting voor hun opperhoofd, riepen de Ieren uit: "Ach, laat ons van generaal veranderen en den slag hernieuwen!"

De zegevierende Willem kwam het beleg voor Limerick slaan, waar de Fransche troepen, waarover de generaal Boileau bevel voerde, met de Ieren vereenigd waren.

Onder deze laatste bevond zich Hugo Mac-Mahon, luit.-kolonel van het regement infanterie van Charlemont. Weldra verpligt om het beleg op te breken, vertrouwde Willem aan de generaals Solmes en Ginckle de zorg toe om de krijgsverrigtingen te besturen en zijn verlies te herstellen.

Wij kunnen in geene bijzonderheden omtrent het vreeselijke beleg treden, waar men de vrouwen en meisjes het geweer van haren gesneuvelden echtgenoot en broeder zag opnemen, waar een geheel Brandenburgsch regement werd vernield in eene batterij waarin het was doorgedrongen, waar, na een bewonderenswaardigen weêrstand tegen voorbeeldelooze aanvallen in Ierland, de twee legers den strijd eindigden, terwijl het eene in zijn verwoest kamp het andere op zijne half vernielde wallen riepen: "Laten wij de ongehoorde worsteling staken!"

Jacob II had Ierland verlaten na zijne nederlaag, en de Ieren wisten bijna niet meer voor wien zij vochten. Eerst sloot men een wapenstilstand, daarna een verdrag, waarvan de grondslag was de overgave van Limerick aan de troepen van Willem en de vrijheid voor de Ieren om met krijgseer uit te trekken, en om vervolgens de keuze te doen tusschen den terugkeer in hun vaderland, de voortzetting van hunne dienst in het Engelsche leger of hun overtogt naar Frankrijk op kosten van Engeland.

Den 6den October 1691 had er een grootsch schouwspel plaats. De Iersche troepen waren op eene vlakte verzameld, tegenover de Thomond-Gate.

Een vaandel, in den grond geplant, moesten de verdedigers van Limerick voorbijtrekken; al wie in dienst van Engeland zou willen treden moest bij het vaandel stilhouden, de anderen moesten voortrukken. Toen de wapenschouwing geëindigd was, heerschte er eene diepe stilte, toen commandeerde de Iersche generaal Sarsfield, graaf van Lucane: Marsch! Het koninklijk regement der Iersche wachten trok op en naderde het vaandel; men hoorde slechts het gelijkmatig geraas der stappen en de hartkloppingen der omstanders. Het eerste bataljon ging zonder op te houden voorbij, vervolgens het tweede daarna het derde.... en alzoo het geheele regement, 1400 man sterk. Toen gaf de bedwongen aandoening zich lucht door een luiden kreet van bewondering en geestdrift; zeven mannen, zeven overloopers, hadden zich alleen uit de gelederen verwijderd. Geschaard rondom het vaandel, beschaamd om hun klein getal, bogen zij het hoofd en zouden gewenscht hebben om zich voor de oogen der menigte onzigtbaar te maken. Daarna kwam het gros van het leger, 14,000 man sterk. Van dit getal bleven slechts 3000 in hun land of namen dienst in het Engelsche leger. Het overige ging naar Frankrijk en vormde de Iersche brigades, in wier midden de regementen van Mac-Mahon, Dillon en anderen schitterden, onder opperbevel van den dapperen graaf van Thomond. De geschiedenis heeft hunne heldendaden onder het vaandel van Frankrijk te Lawfeld en Fontenoy vermeld. Dit zijn de merkwaardige gebeurtenissen, welke die dappere Iersche uitgewekenen naar het vaste land deden verhuizen. Zij hebben de welwillende gastvrijheid, die zij in verschillende landen genoten hebben, met edele daden betaald.

Frankrijk heeft reden gehad om zich te verhoovaardigen op zijne aangenomene zonen, en de Fitz James, Mac-Donalds, O'Ghertys, de Mac-Mahons zijn bij ons voorbeelden geweest van welsprekendheid, getrouwheid, krijgsmoed; de hertog van Magenta heeft hunnen roem verjongd en voltooid. Spanje heeft heden zijn lot en zijne eer toevertrouwd aan dien dapperen en bekwamen maarschalk O'Donnell, wiens voorouders mede het Kanaal overtrokken na het beleg van Limerick, die stad, waarvan de naam berucht is geworden door de schending van het aldaar gesloten verdrag. Want de Iersche helden hadden naauwelijks hare tot puin geschoten wallen verlaten of de Engelsche generalen schonden het plegtig gegeven woord en maakten hunne overwinning afschuwelijk door de lafhartige wreedheid van hunne wraak.

SPOORWEGEN IN TURKIJE.

Op het oogenblik dat in Nederland de spoorweg-kwestie de gemoederen in beweging houdt, en onze volksvertegenwoordigers zich teregt in hunne uitgewerkte redevoeringen naar de verschillende Staten van Duitschland, naar Frankrijk, Belgie en Engeland, ja zelfs naar Amerika hebben gewend, schijnt het niet ondienstig ook het een en ander mede te deelen over de spoorwegen in Turkije, het achterlijke en trage Turkije. Men zal zien dat ook in dit opzigt een nieuw tijdperk van leven en geestkracht voor dit land aanbreekt.

Reeds zijn er in Turkije eenige spoorwegen aangelegd, anderen zijn ontworpen en zullen spoedig in gereedheid wezen. De eerste lijn, die op dit gebied werd gelegd, is die van Suez naar Alexandria, een gedeelte van den weg tusschen Indie en Europa. Om dezen weg nog aanmerkelijk te verkorten, heeft men het voornemen opgevat, tusschen Antiochie, Bagdad en Bassorah den zoogenaamden *Euphraat-dal-spoorweg* aan te leggen. De vennootschap, die zich met dat doel heeft vereenigd, heeft zich voor de rigting van den mond van den Orontes over Aleppo naar het Taber-slot aan den Euphraat verklaard. Aleppo met zijne 70,000 inwoners drijft met eigen uitvoer-artikelen, en met Europesche invoer-artikelen een belangrijken handel op ezels en kameelen, welke, door snelle stoomkracht vervoerd, tot het tien- of vijftigdubbel vermeerderd zal worden.

Kleine stoombooten zullen tusschen den mond van de baan en Bassorah aan den ingang der Persische golf de groote ontworpen spoorwegbaan tusschen de Persische golf en de Middellandsche Zee (1200 Engelsche mijlen) op deze plaats aanvullen, tot dat zij geheel voltooid zal zijn.

Dit zal nog een geruimen tijd duren, maar reeds is het bereiken van den ouden handelsstroom, den Euphraat, van het grootste gewigt voor de nieuwere behoeften en betrekkingen van de menschheid, die zich de verbinding van alle landen der wereld tot doel stelt. De Euphraat opent de uitgestrekte vlakten van Mesopotamie tot Bagdad en Bassorah, eenmaal het middenpunt van het rijke en bloeijende Babylonische rijk. Bagdad is thans reeds eene aanzienlijke handelsstad voor het westelijk deel van Perzie. De geheele afstand tusschen Bombay en Maltha zal zoodoende op veertien dagen gebragt worden. De weg over de Roode Zee duurt tusschen de twintig en dertig dagen.

Daartoe ligt het in het voornemen der Vennootschap, de streek van Suediah, de deur tot Klein-Azië, te voltooijen. Suediah ligt aan de Antiochie-bogt, aan den mond van den grooten stroom, die langs vruchtbare dalen vloeit, prijkende met graan, zijde, vruchten en kudden. Deze dalen zijn tegen schadelijke winden beveiligd door hooge gebergten, waar zich rijke kolen-, koper- en ijzeren aderen bevinden. Het klimaat is er zacht en warm. Liefelijke, helder vloeijende beekjes geven frischheid en vruchtbaarheid aan het schoone landschap. De oude Romeinen maakten deze streken, zoo lang de Syriërs die bewoonden, tot het glanspunt van Klein-Azië en verhieven Antiochië tot haren hoofdzetel. Langs de kust voortgaande, komt men het eerst te Smyrna, de groote haven van dit gedeelte van het Turksche rijk voor de Middellandsche Zee. Vroeger was Smirna het uitgangspunt van den karavanen-togt uit het binnenland, ter inruiling van de heerlijke vruchten met Europesche fabricaten. Maar door de opening van een nieuwen handelsweg over Trebisonde en Erzerum, geraakte Smirna in verval. Slechts vijgen, graan en verfstoffen hielden het nog een tijd op. Een middenpunt van den handel van Klein-Azie is Aidin. Dit wordt door een spoorweg met Smirna verbonden, zoodat de Engelsche, Fransche, Italiaansche en Duitsche kooplieden uit deze plaats een drukker en levendiger verkeer met Marseille, Genua, Livorno, Triëst en andere plaatsen kunnen onderhouden.

In het noorden van Klein-Azie vindt men Samsun, dat een middenpunt van den grooten Europeesch-Indischen weg over de aangevangen Moldavisch-Gallicische lijn en over Diarbekir en Bagdad worden zal. De Turksche regering heeft aan eene Engelsche compagnie vergunning verleend tot het aanleggen van eene spoorweglijn tusschen Samsun, Tokat, en Siwas. Siwas ligt niet ver van Diarbekir, de eerste belangrijke stad in het bekoorlijke Tigris-dal, dat zich als eene vruchtbare vlakte tot Mosoul en Bagdad uitstrekt en voor een spoorweg geene eigenaardige moeijelijkheden oplevert. De uitgestrekte vlakte is rijk bezaaid met steden en dorpen, die, om hunnen grond vruchtbaar te maken, slechts werklieden behoeven, om dien te bearbeiden en voor bebouwing vatbaar te maken. De spoorweg zal hun een afvoer over honderde mijlen verzekeren. Het tegenwoordige vervoer op kameelen is langzaam, kostbaar en daarom ongeschikt om den landbouw krachtig te bevorderen en om eene behoorlijke winst te behalen. Alles sluimert thans nog in deze dalen, die aan een ouden hoogen trap van ontwikkeling herinneren. De spoorweg zal komen om ze nieuwe kracht en frischheid te schenken.

Tokat heeft onuitputtelijke kopermijnen. Siwas is het middelpunt van een gewest, rijk aan producten van den Levant. De groote baan van Calais tot Galatz, die zich over Duitschland en een deel van Gallicie uitstrekt, zal daarheen en zelfs tot Indie voeren. Het ontbreekt nog slechts aan een eindspoorweg door Moldavie, om eene grooter baan van Engeland naar Siwas aan te leggen. De Ottomanische Porte heeft voor den bedoelden spoorweg 7 p℃t. gewaarborgd en zich verbonden een derde der actien te realiseren, zoodat de onderneming als verzekerd en winstgevend kan worden aangemerkt. De Porte heeft zich door middel van deze en andere spoorweglinien de deur tot eene nieuwe, zij het dan ook welligt weinig Muzelmansche, toekomst geopend. Turkije is thans een der meest vrijgevige staten van de wereld geworden, en belemmerd het minst van alle staten den handel en de industrie door tollen. Wanneer eerst in werkelijkheid in Turkije zal geproduceerd worden, zal de zegen van het vrije verkeer zich ook levendiger doen gevoelen. Het is alleen te vreezen, dat de westersche beschaving zich aan zijne grenzen en havens zal nederzetten en regten zal afdwingen.

Dit voor zoover betreft de spoorwegen in Aziatisch Turkije. In Europeesch Turkije vinden wij ook eene menigte van ontworpen, reeds gedeeltelijk gelegde banen. De belangrijkste is die van Konstantinopel over Adrianopel naar Belgrado, de oude heirbaan der Romeinen van de oostelijke hoofstad naar Mösie. Adrianopel, Philippopel, Sophia en Belgrado, liggen bijna allen in eene regte lijn met Weenen. Maar de geheele onderneming van Konstantinopel naar Weenen is eene der gewigtigste en moeijelijkste, daar de bergpassen van den Balkan en vele andere bergen en dalen doorsneden en geëffend moeten worden.

Minder kostbaar is het ontwerp van een spoorweg van Rustschuk, de groote voorraadschuur der lage Donaulanden, naar Enos aan de Middellandsche Zee, beneden de Dardanellen, niet op, maar rond den Balkan. Eene kortere lijn is tusschen Rustschuk en Varna ontworpen. Dat zijn nog slechts ontwerpen; voor de baan tusschen Kustendsché en Czernawoda, die de groote strook lands van Onder-Bulgarije of de Dobrudscha doorsnijdt, is het kapitaal reeds volgeteekend en reeds is daarmede een aanvang gemaakt. Wanneer men eene naauwkeurige kaart voor zich neemt, dan zal men opmerken, dat de Donau, in plaats van hier zijn Oostelijken loop te vervolgen, een grooten Noordelijken omweg maakt en dan na onderscheidene uitwateringen de Zwarte zee bereikt. Deze uitwateringen zijn slechts bij goed weder met ligte vaartuigen bevaarbaar en zijn zeer veronachtzaamd. Daarbij is de handel van Galatz, de haven van Moldavie en Ibraila, het middenpunt van den handel van Walachije, sedert 1838 meer dan vijftienmaal toegenomen. Kan men nu met een spoorweg deze moeijelijke en kostbare wegen der Donaumonden omtrekken, dan zal het verkeer met de door de natuur zoo mild bedeelde landen Moldavie en Walachije welligt dertigvoud toenemen. Van de westelijke deelen van Walachije wordt het koren op slechte landwegen naar Kalafat en van daar in barken naar Ibraila vervoerd. In het binnenland van Walachije, Moldavie en Bulgarije bedient men zich van ellendige karren om den gouden overvloed naar den Donau te brengen. De handelsagenten ruilen het koren regtstreeks van de boeren in en voeren het op de aangeduide, moeijelijke wijze in de havens en voorraadschoven.

Tot dus verre komen zware graanvrachten naar Europa en vooral naar Engeland uit de lage Donau-provincien. Maar het ontbreekt aan de toereikende vervoermiddelen naar de Zwarte Zee. Van daar dat de boeren aan den Donau om zoo te zeggen lijden aan den overvloed van graan, dien zij niet op de markt kunnen brengen, hetgeen er niet weinig toe bijdraagt hunne traagheid te vermeerderen. De ontworpen spoorweg wil aan den overvloed van den Beneden-Donau een weg naar de Zwarte Zee en op die wijze ook naar westelijk Europa banen, en daarenboven aan het door de natuur rijk gezegende, maar door de kunst veronachtzaamde Bulgarije, menschen verschaffen, die den gunstigen landbouw en de bloeijende veeteelt hierheen zullen lokken. Dat zal de spoorweg tusschen Kustendsché en Czernowada uitwerken. Kustendsché, het oude Constantia, was vroeger eene welvarende stad met eene druk bezochte haven. De overblijfselen van oude kerken en havenwerken kunnen nog van dezen bloei getuigen. Achter deze strekken zich groote opene vlakten uit met den vruchtbaarsten grond. Het terrein stijgt en is zeer gezond. Slechts één vloek rust op deze door de natuur gezegende streek: de oorlog met zijne gevolgen. Wie de Donau-landen van dezen vloek ontheft, zal zich voorzeker verdienstelijk hebben gemaakt. Kustendsché kan met eenige waterwerken eene haven erlangen, zes malen grooter dan die van Odessa. Daarenboven is hier het water steeds vrij van ijs en twee honderd Engelsche mijlen digter bij den Bosporus dan Odessa.

De Dobrudscha bestaat uit 5000 Engelsche vierkante mijlen van een rijken grond, over het algemeen 300 voet hooger dan de vlakte der zee. Slechts in het noorden stijgen de heuvels tot met wouden bezette gebergten, die eene hoogte hebben van niet minder dan 2500 voet en die het land tegen de koude winden beveiligen. De grond vertoont achtervolgens eene golving van heuvels en dalen met vele kronkelingen. De rivieren blijven voor het grootste gedeelte in moerassen verscholen, nogthans kunnen de dalen ligt tot eene geregelde bedding worden geëffend. De grond levert tot eene aanmerkelijke diepte een rijken plantengroei op, en is woelderig bedekt met boomen, planten, moesgewassen en bloemen. De spoorweg zal langs eene reeks van meren, zij-wateren van den Donau, worden geleid en dat wel over een dijk ter hoogte van vier à zes voet, met de oprigting waarvan den 22sten October van het vorige jaar een aanvang werd gemaakt.

Ziedaar de ontworpen of reeds voor een gedeelte aangelegde Turksche spoorweglijnen, die zeker spoedig door anderen zullen gevolgd worden, daar de Regering zelve de noodzakelijkheid daarvan inziet, zoowel uit een staatkundig als uit een handels-oogpunt, en alle mogelijke bescherming aanbiedt. Het staatkundige belang bestaat inzonderheid in de verbinding van ver gelegen en door woeste gronden van elkander gescheiden steden, die tot dusverre moeijelijk toegankelijk waren, en waarop een slecht toezigt werd uitgeoefend, zoodat de regeringsbeambten slechts in hun eigen belang het land uitzogen, zonder dat men te Konstantinopel daarvan iets bemerkte of daartegen iets vermogt. Het handelsbelang springt in het oog, wanneer men bedenkt, dat hoofdzakelijk het gebrek aan middelen van gemeenschap, de rijkste streken op honderde mijlen in treurige woestenijen herschiep.

CONCERT- EN TOONEELNIEUWS.

AMSTERDAM, Zondag 12 Februarij.

Stads-Schouwburg. Het drama *de Krijgsgevangenen*, naar het Fransch van E. Sue, is hier in den loop dezer week nog driemalen ten tooneele gebragt. In onze vorige Zondags-Editie hebben wij ons gevoelen over dit stuk medegedeeld; de later door ons bijgewoonde opvoeringen hebben onze toen geuite meening niet veranderd of gewijzigd: de waarde van dit stuk schijnt ons toe zeer gering te zijn, terwijl de opvoering over het geheel veel verdienstelijks bevat. Reeds vroeger maakten wij melding van de fraaije decoratien, waaronder vooral uitmunt het laatste bedrijf: het geraseerde dek van den ponton, welke ponton zinkt en waarover de zee heen spoelt. Wij hebben in dit tafereel eene bijvoeging opgemerkt, welke ons niet juist voorkomt; het zinken van den ponton wordt namelijk door een maanlicht opgeluisterd. Indien men nu in aanmerking neemt, dat de krijgsgevangenen hun plan om den ponton te doen zinken, uitvoeren op het uur, waarin het hun vergund is op het dek te wandelen; indien men zich voorts herinnert, dat er van de Engelsche officieren gezegd wordt, dat zij juist het middagmaal gebruiken, dan komt men tot de gevolgtrekking: òf dat de maan, ten einde het zinken van een ponton (geen alledaagsch gezigt) te kunnen beschouwen, wat vroeger dan gewoonlijk is opgegaan, òf dat (en dit komt ons het waarschijnlijkst voor) de decorateur in zijne zucht om door een maanlichtje het effect te verhoogen, twee dingen over het hoofd heeft gezien; ten eerste dat men gevangenen wel op den dag en meestal in het middaguur vergunt een luchtje te scheppen, en niet des avonds of des nachts, en ten tweede dat aan boord van schepen het middagmaal niet des avonds of 's nachts bij lantaarn- of maanlicht wordt gebruikt. Hoe dit ook zij, het vrij talrijke publiek, dat elke voorstelling bijwoonde, heeft herhaaldelijk zijnen bijval te kennen gegeven; vooral het vierde en vijfde bedrijf gaven zoo veel genoegen, dat het publiek niet rustte, dan nadat de gordijn nog eens werd opgehaald. Ook de vertooners hebben wel voldaan.

Gisteren avond is Mlle. Garberoglio hier voor het eerst opgetreden, en wij kunnen verklaren, dat haar debut zeer voldoende is geweest; hoewel wij wenschen haar nog eenige malen te zien optreden, alvorens een bepaald oordeel over hare talenten als danseuse te uiten, is ons reeds bij deze gelegenheid gebleken, dat zij eene zeer goede school bezit; aan onbegrijpelijke vlugheid paart zij elegance in houdingen en bewegingen, terwijl zij zich onderscheidt door eene buitengewone buigzaamheid en veerkracht. Reeds dezen eersten keer heeft zij luiden bijval verworven en is zelfs teruggeroepen. De Heer Friant was blijkbaar zeer goed gedisponeerd; in geruimen tijd heeft deze uitstekende danser, die thans geheel van zijne ongesteldheid schijnt hersteld, ons niet zoozeer voldaan als gisteren avond. De krachtsinspanning dezer beiden scheen gunstig op het geheele corps de ballet te werken; allen wedijverden om zich wel te kwijten; waardoor het ensemble veel gewonnen heeft. Herhaaldelijk heeft het publiek dan ook zijne tevredenheid door toejuiching en terugroeping aan den dag gelegd.

Schouwburg-Frascati. De verloopene week heeft hier niets nieuws opgeleverd, want het tooneelspel *Jane Eyre of de Wees van Lowood* is tweemaal herhaald. Toen wij bij eene vroegere gelegenheid onze meening uitten, dat de vervulling der titelrol Mw. Kleine zoo mogelijk nog hooger in de schatting van het publiek zou doen aanschrijven, hadden wij ons niet bedrogen; aangaande de wijze waarop Mw. Kleine Jane Eyre voorstelt, bestaat slechts één stem: die der bewondering. Dat de voorstellingen dan ook weder druk bezocht waren, behoeft waarlijk geen betoog; dat het publiek Mw. Kleine de ondubbelzinnigste bewijzen van tevredenheid heeft geschonken, evenmin. Ook de Heer Peters deelt en teregt in dien bijval, terwijl het overige personeel zich beroemen kan, elk naar zijne krachten en gaven tot de vorming van een schoon geheel te hebben bijgedragen. Hoewel de opvoering van *Jane Eyre* op Donderdag j. l. als de laatste is aangekondigd, twijfelen wij er niet aan, dat dit stuk, (en wij meenen zulks der directie te kunnen aanraden) in den loop van dit saizoen nog eenige malen herhaald zal worden.

Onder den zonderlingen en voor ons, *niet* ingewijden, onbegrijpelijken titel van: *Negen of de Vrije Stemming*, zal hier morgen een nieuw blijspel, naar het Fransch van Girodot (*le Testament*) worden opgevoerd. Over het algemeen zijn wij niet zeer nieuwsgierig, maar wij bekennen echter, dat die titel ditmaal onze nieuwsgierigheid heeft opgewekt; wij verwachten dat velen dat gevoel met ons deelen en morgen uit nieuwsgierigheid dezen schouwburg bezoeken zullen, als wanneer waarschijnlijk vooral de opkomst der dames zeer talrijk zal zijn. Wij wenschen dat onze en aller nieuwsgierigheid op voldoende wijze moge bevredigd worden.

Salon in de Nes. De voorstellingen dezer week bestonden grootendeels uit reeds van vroeger bekende stukken, welke met meerderen of minderen bijval herhaald zijn. De kleine vaudeville: *de Hooge Cis*, als nieuw aangekondigd, is ook reeds ten vorigen jare op dit tooneel vertoond. Het tooneelspel: *Men zoekt een Gouverneur*, Vrijdag j. l. hier opgevoerd, heeft wel voldaan; daar dit stuk vroeger in den Salon du Vaudeville Français en, naar wij vermeenen, ook reeds op een Hollandsch tooneel is opgevoerd achten wij het genoegzaam bekend, waarom wij ons dan ook van de mededeeling van den inhoud enthouden zullen. De respectieve vertooners hebben zich naar hunne beste krachten gekweten.

Dingsdag a.s. zal in dezen Salon eene buitengewone voorstelling ten voordeele van den Heer L. D. Juquemet, voormalig bureaulist aan den Franschen schouwburg en later aan den Vaudeville Français, plaats hebben. Bij die gelegenheid zal worden opgevoerd: *De Molenaarster van het aardige Molentje* en *Bruno de Spinner*. Wij wenschen dat het publiek deze voorstelling belangwekkend genoeg moge vinden, om den beneficiant door een druk bezoek te verheugen.

Salon in de Amstelstraat. Het drama *de Parijssche Studenten*, waarvoor een tiental jaren hier ter stede zulk een ongewonen toeloop en bijval ten deel viel, is hier in den loop dezer week herhaaldelijk opgevoerd. De Heeren Morin, Judels, van Biene, Hermans, Strelitski, de Dames Roos, Bersée, Kamphuizen en vooral Mw. Sablairolles (al noemen wij haar het laatste, in onze schatting staat zij boven aan) hebben hunne verschillende rollen uitmuntend vervuld; ware Mw. Sablairolles niet reeds sinds langen tijd de lievelinge van het publiek, dan zoude zij zulks geworden zijn door de gevoelige en treffende wijze, waarop zij de zwaar lijdende Marie heeft voorgesteld. Dat het publiek in overgrooten getale opkwam, is hier zoo zeer gewoonte, dat zulks geene vermelding behoeft; dat de bijval even krachtig als welgemeend was, behoeft geene verzekering.

Woensdag a. s. zal in dezen Schouwburg eene benefice-voorstelling voor den Heer P. A. Morin plaats hebben, als wanneer het tooneelspel *Ars moede en Grootheid* zal worden opgevoerd; het laat zich aanzien dat deze voorstelling door de vele vereerders van dien acteur druk bezocht zal worden.

Grand Theatre in de Amstelstraat. Nog steeds lokt *de Schipbreuk van la Pouse* een talrijk publiek naar dezen schouwburg, dat met groot genoegen en onder ondubbelzinnige blijken van bijval de voorstelling bijwoont; voor morgen is reeds eene 23ste voorstelling aangekondigd. Daar deze tevens als de laatste is aangekondigd, raden wij ieder die de *Schipbreuk van la Pérouse* niet heeft bijgewoond aan, de gelegenheid hun daartoe morgen avond nog aangeboden, niet te verzuimen.

Binnen kort zal hier een nieuw drama worden opgevoerd, dat voorzeker niet minder belangstelling zal opwekken dan de *Schipbreuk*; de naam ten minste belooft veel: *De Tijgerjager, of de Mexicaansche Zeeroovers*. Dit stuk moet ten vorigen jare te Parijs grooten opgang gemaakt hebben.

SCHAAKSPEL.

OPGAAF N°. 662.

Wit begint en geeft op den 3den zet mat.

ZWART.

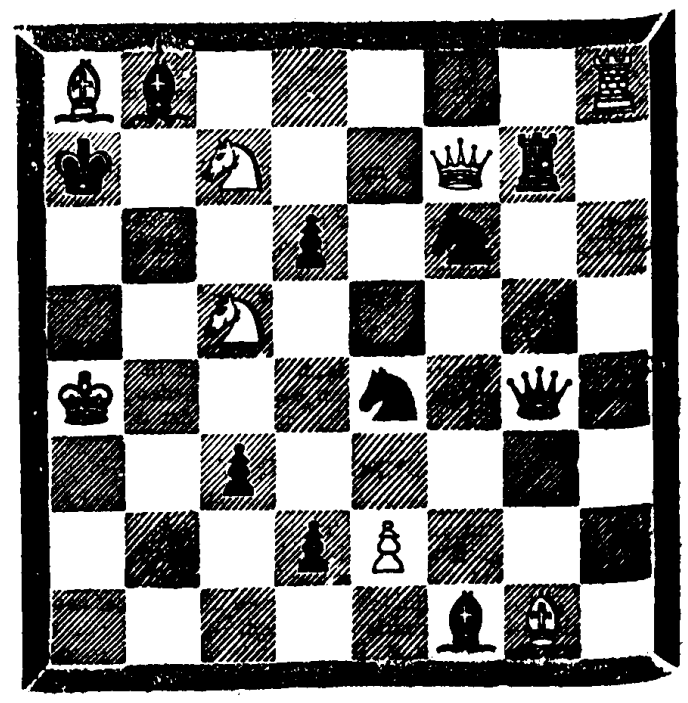

PROBLEMA'S.

1. Wit. Kon. C 1, Kgin H 3, Kast. D 2, Paarden B 2, C 7, Pions A 3, B 6, E 3.
Zwart. Kon. C 3, Kgin C 5, Rheer C 6, Paarden A 5, E 5, Pions B 3, 7, D 3.
Wit geeft op den 2den zet mat.

2. Wit. Kon. A 1, Kgin A 6, Kast. C 3, D 7, Pions A 2, B 3, C 6, F 3, G 2, H 2.
Zwart Kon. A 8, Kgin E 8, Kast. B 8, H 8, Paard C 5, Pions A 7, B 6, C 7, F 6, G 7, H 7.
Wit geeft op den 5den zet mat.

OPLOSSING VAN N°. 661.

1. Wit.	F 3 op D 4 †	Zwart.	H 5 op H 4
2.	C 7 " C 4		Onverschillig.
3.	D 4 of C 4 geeft † en mat.		

OPLOSSING DER PROBLEMA'S.

1. Wit. H 2 op G 2, E 1 op F 3, G 2 op F 2, G 6 op F 5.
2. Wit. F 3 op C 6, C 7 op B 5, E 6 op B 3, D 2 op C 4, Paard geeft mat.

Wij hebben goede oplossingen van de Opgaaf ontvangen van het Schaakgezelschap *Schaakliefhebbers* te Monnickendam, Schaakclub *Vredebest* te Kampen en van de HH. G. S. en J. D. B. te Dordrecht, M. H. D. te Middelburg, G. J. v. d. F., J. A. B. en C. Z. te Harderwijk, A. S. uit Westphalen, Schaakgenootschap *Pallas* te Borculo.

Aan Wijnaldum. De opgaaf is te gemakkelijk, en buitendien heeft de inzender over het hoofd gezien, dat H 2 Kgin kan worden en alzoo het mat in 3 zetten verijdelen.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.